II

(Nem jogalkotási aktusok)

HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2017/501 HATÁROZATA

(2015. június 12.)

a román Hidroelectrica társaság alábbi társaságokra alkalmazott díjszabásáról S.C. ArcelorMittal Galați, S.C. Alro SA, S.C. Alpiq RomEnergie S.R.L., S.C. Alpiq RomIndustries S.R.L., S.C. Energy Financing Team Romania S.R.L. (EFT), S.C. Electrica S.A., S.C. Electromagnetica SA, S.C. Energy Holding S.R.L., S.C. EURO-PEC S.A., S.C. Luxten-Lighting Group S.A., S.C. Electrocarbon S.A. Slatina és S.C. ELSID Titu S.A. SA.33623 (2012/C), SA.33624 (2012/C), SA.33451 (2012/C) és SA.33581 (2012/C)

(az értesítés a C(2015) 3919. számú dokumentummal történt)

(Csak a román nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel azokra a határozatokra, amelyekkel a Bizottság kezdeményezte az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást, az SA.33623 (2012/C, korábbi 11/NN) ([1]); SA. 33624 (2012/C, korábbi 2011/CP) ([2]); SA.33451 (2012/C, korábbi 2012/NN) ([3]); és SA. 33581 (2012/C) támogatásokra vonatkozóan ([4]),

felkérve az érdekelt feleket észrevételeik benyújtására a fenti rendelkezések szerint és figyelembe véve a felek észrevételeit,

mivel:

1. ELJÁRÁS

(1) 2011. január 28-án és 2011. augusztus 2-án a Bizottság három panaszt kapott az S.C. FP Proprietatea S.A. befektetési alaptól („FP" vagy „panaszos") arra vonatkozóan, hogy az S.C. Hidroelectrica S.A. („Hidroelectrica") villamos energiát értékesít több vevő részére, állítólagosan a piaci szint alatti áron.

(2) 2012. április 25-én a Bizottság tájékoztatta Romániát, hogy az állítólagos állami támogatási intézkedésekre vonatkozóan az Európai Unió működéséről szóló szerződés ([5]) (EUMSZ) 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindításáról határozott (a továbbiakban együttesen: az eljárás megindításáról szóló határozatok):

— SA.33623 az S.C. ArcelorMittal Galați S.A.-ra („ArcelorMittal") vonatkozóan,

— SA.33624 az S.C. Alro S.A.-ra („Alro") vonatkozóan,

([1]) Az SA. 33623 ügyre vonatkozó 2012. április 25-i C(2012) 2516 final bizottsági határozat (HL C 189., 2012.6.29., 3. o.).
([2]) Az SA. 33624 ügyre vonatkozó 2012. április 25-i C(2012) 2517 final bizottsági határozat (HL C 268., 2012.9.5., 21. o.).
([3]) Az SA. 33451 ügyre vonatkozó 2012. április 25-i C(2012) 2542 final bizottsági határozat (HL C 395., 2012.12.20., 5. o.).
([4]) Az SA. 33581 ügyre vonatkozó 2012. április 25-i C(2012) 2556 final bizottsági határozat (HL C 395., 2012.12.20., 34. o.).
([5]) HL L 115., 2008.5.9., 92. o.

— SA.33451 a következő társaságokra vonatkozóan: S.C. Alpiq RomEnergie S.R.L. („S.C. Alpiq RomEnergie"), S.C. Alpiq RomIndustries S.R.L. („Alpiq RomIndustries"), S.C. Energy Financing Team Romania S.R.L. („EFT"), S.C. Electromagnetica S.A. („Electromagnetica"), S.C. Energy Holding S.R.L. („Energy Holding"), S.C. Euro-Pec S.A. („Euro-Pec"), S.C. Electrica S.A. („Electrica") és az S.C. Luxten-Lighting Group S.A. („Luxten-Lighting") (a továbbiakban együttesen: villamosenergia-kereskedők),

— és SA.33581 az S.C. Electrocarbon S.A. Slatinára („Electrocarbon") és az S.C. ELSID Titu S.A.-ra („Elsid") vonatkozóan (a továbbiakban: „elektródagyártók").

(3) Az eljárás megindításáról szóló határozatokat közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ([6]). A Bizottság felkérte a román hatóságokat és az érdekelt feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket.

(4) 2012. július 23-án a román hatóságok benyújtották a Bizottsághoz az eljárás megindításáról szóló határozatokra vonatkozó észrevételeiket.

(5) A Bizottság 11 érdekelt féltől kapott észrevételeket ([7]), azaz:

— az SA.33623 ügyben az ArcelorMittaltól 2012. július 30-án és 2012. augusztus 2-án. 2012. december 5-én a Bizottság továbbította az érdekelt felek észrevételeit a román hatóságokhoz,

— az SA.33624 ügyben az Alrotól 2012. október 3-án, 2012. november 28-án, 2013. április 12-én és 2013. május 30-án, valamint 2012. október 5-én az egyik versenytárstól. 2012. november 13-án a Bizottság továbbította az érdekelt felek észrevételeit a román hatóságokhoz,

— az SA.33451 ügyben az Alpiq RomEnergie-től és az Alpiq RomIndustries-tól 2012. augusztus 1-jén és 2013. január 20-án, az EFT-től 2013. február 4-én, az Energy Holdingtól 2013. január 18-án és 21-én és az Electromagneticától 2013. január 22-én. 2013. február 13-án a Bizottság továbbította az érdekelt felek észrevételeit a román hatóságokhoz,

— az SA.33581 ügyben az Electrocarbontól és az Elsidtől 2012. május 18-án és 2013. január 18-án. 2013. február 13-án a Bizottság továbbította az érdekelt felek észrevételeit a román hatóságokhoz.

(6) A román hatóságok válaszoltak az érdekelt felek észrevételeire: 2013. január 15-én az SA.33624 ügyben, míg 2013. március 24-én az SA.33451. és az SA.33581 ügyben.

(7) A Bizottság további információkat kért a román hatóságoktól:

— az SA.33623 ügyben (ArcelorMittal) a 2012. október 30., 2013. április 15. és 2013. július 29. napon kelt levelekben,

— az SA.33624 ügyben (Alro) a 2012. május 22., 2012. október 30. és 2013. április 15. napon kelt levelekben,

— az SA.33451. és SA.33581 ügyekben (villamosenergia-kereskedők és elektródagyártók) a 2014. augusztus 6. és 2014. szeptember 25. napon kelt levelekben,

— mind a négy ügyben 2013. július 29. és 2014. február 21. napokon.

(8) A román hatóságok további információkat szolgáltattak:

— az SA.33623 ügyben (ArcelorMittal) 2012. november 30-án, 2013. június 3-án és 10-én, 2013. július 16-án, 2013. szeptember 11-én, 2013. december 18-án, 2014. március 20-án, 2014. március 24-én és 2014. május 14-én,

— az SA.33624 ügyben (Alro) 2012. június 19-én, 2012. július 23-án, 2012. november 30-án, 2013. január 15-én, 2013. június 3-án, 2013. szeptember 11-én, 2013. december 18-án, 2014. március 24-én és 2014. május 14-én,

— az SA.33451 és SA.33581 ügyekben (villamosenergia-kereskedők és elektródagyártók) 2013. szeptember 11-én, 2014. március 24-én, 2014. május 14-én, 2014. szeptember 3-án és 2014. október 10-én.

(9) 2014. március 11-én a Bizottság további pontosításokat kért az Energy Holdingtól az SA.33451 ügyben (villamosenergia-kereskedők) benyújtott észrevételeivel kapcsolatban. Az Energy Holding 2014. május 8-án válaszolt.

([6]) SA. 33623 ügy (HL C 189., 2012.6.29., 3. o.); SA. 33624 ügy (HL C 268., 2012.9.5., 21. o.); SA. 3345 ügy (HL C 395., 2012.12.20., 5. o.) és SA. 33581 ügy (HL C 395., 2012.12.20., 34. o.).

([7]) Beleértve az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételek benyújtására vonatkozó felhívás közzététele előtt, a Luxten-Lighting és az Euro-Pec által benyújtott előzetes hozzászólásokat: A Luxten-Lighting 2012. augusztus 14-én és az Euro-Pec 2012. augusztus 13-án.

(10) A Bizottság további beadványokat kapott az érdekelt felektől:

— az SA.33623 ügyben (ArcelorMittal) e-mailben, 2012. július 30-án és augusztus 2-án,

— az SA.33624 ügyben (Alro) a 2013. május 30., június 28. és július 2., valamint 2014. március 21. napon kelt levelekben,

— az SA.33451 ügyben (villamosenergia-kereskedők) a 2013. november 18. és 19., 2014. június 16. és 18., valamint 2014. július 25-én és november 25-én kelt levelekben,

— az SA.33581 ügyben (elektródagyártók) faxon és e-mailben 2013. január 18-án.

2. AZ ÁLLÍTÓLAGOS TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉSEK LEÍRÁSA

(11) Ez a rész bemutatja a szerződő feleket (azaz a Hidroelectrica és az állítólagos kedvezményezettek), valamint a villamos energia értékesítési szerződéseket a román villamosenergia-piac viszonylatában.

2.1. **Szerződő felek**

2.1.1. *Hidroelectrica*

(12) A Hidroelectricát 2000-ben alapították, amikor a román kormány négy független, teljesen állami tulajdonban lévő társaságot hozott létre. A Hidroelectrica társaságra az általános társasági jogot kell alkalmazni. A társaság alaptőkéjének tulajdonosa a román állam (80,056 %) a Gazdasági és Kereskedelmi Minisztériumon keresztül és a panaszos (19,943 %). A román állam képviselteti magát a részvényesi közgyűléseken és igazgatósági tagokat jelöl a Hidroelectrica igazgatótanácsába. Valójában a Hidroelectrica igazgatósági tagjai ezt a megbízást összeköthetik kormányzati tisztségeikkel ([8]).

(13) A Hidroelectrica Románia legjelentősebb villamosenergia-termelője, normál hidrológiai évben körülbelül 17,5 TWh termelési kapacitással. A Hidroelectrica duzzasztógátas és folyó-áramlat erőművek segítségével állítja elő a villamos energiát. Termelése azonban jelentősen eltérő lehet, a hidrológiai feltételektől függően: 2004-ben a Hidroelectrica termelése 17,6 TWh, míg 2009-ben 16,4 TWh és 2010-ben 21,3 TWh volt. 2013-ban a Hidroelectrica piaci részesedése 28,24 % volt, megelőzve a Complexul Energetic Olteniát, amely szénalapú energiatermelő társaság 20,83 %-os piaci részesedéssel és a Nuclearelectricát, amelynek piaci részesedése 20,65 %. A Complexul Energetic Oltenia és a Nuclearelectrica is állami tulajdonban lévő társaság.

(14) A Hidroelectrica költségszerkezetét magas fix költségek (a duzzasztógátak és építmények amortizációja és rendszeres karbantartás) és alacsony változó termelési költségek jellemzik. A vízenergia határköltsége gyakran alacsonyabb, mint a többi villamosenergia-forrásé, különös tekintettel a fosszilis tüzelőanyagokra. Ez a költségszerkezet abból a tényből ered, hogy a vízenergián alapuló villamosenergia-termelés jellemzően nem jár jelentős tüzelőanyag költséggel vagy határköltségekkel ([9]). Következésképpen, az értékesítési politikát és a termelési

([8]) A Hidroelectrica összes igazgatósági tagja, a Hidroelectrica vezérigazgatója és a Fondul Proprietatea (2010) képviselője kivételével, más tisztségeket is vállalt különböző minisztériumokban és kinevezéseket kapott a Gazdasági és Kereskedelmi Minisztérium rendeletein keresztül, az alábbiak szerint: i. 2005-2006-ban: a Gazdasági és Kereskedelmi Minisztériumi kabinet személyes tanácsadója; a Kis- és Középvállalkozások Miniszterének kabinetfőnöke; a Pénzügyminisztérium Miniszteri kabinetjének személyes tanácsadója és a kormány főtitkárságának személyes tanácsadója a Hidroelectrica igazgatósága tagjai voltak; ii. 2007 – 2008-ban – a helyzet nem ismert; iii. 2009-ben: a Gazdasági és Kereskedelmi Minisztérium államtitkára szintén a Hidroelectrica igazgatóságának elnöke volt (2009), míg a Pénzügyminisztérium másik államtitkára és a Gazdasági és Kereskedelmi Minisztérium két főigazgatója szintén a Hidroelectrica igazgatósága tagjai voltak; iv. 2010-ben: a Gazdasági és Kereskedelmi Minisztérium három személyes tanácsadója, a Pénzügyminisztérium államtitkára és a Gazdasági és Kereskedelmi Minisztérium főigazgatója a Hidroelectrica igazgatósági tagjai voltak.

([9]) Lásd Nemzetközi Energiaügynökség: „Projected costs of generating electricity" (A villamosenergia-termelés várható költségei) 2010-es kiadás, 4.2 rész „Országonkénti adatok a villamosenergia-termelés költségeiről", 89. o.

határköltségeken felüli költségek teljes megtérülését a vízenergia termelők által értékesített teljesítménytartományban, lényegében az egyes termelők önállóan határozzák meg. Az alapszabályon kívül, miszerint a vízenergia (vagy más energia) -alapú villamosenergia-termelésben hosszú távon az összes költségnek meg kell térülnie, nincs más előíró vagy kötelező gazdasági szabály az optimális ár, kizárólag a specifikus vevői szegmensre vonatkozó rövid – középtávú költségek alapján történő meghatározására. Ez kizárja például, hogy minden maximumon értékesített KWh szükségszerűen hozzájáruljon a fix költségek megtérüléséhez, az egyes vevőknek értékesített teljesítménytől függetlenül. Ennek ellenére, a hidrológiai jellemzőktől való függés és a fix költségalap-korrekció lehetőségének hiánya miatt, a Hidroelectrica – általánosságban – hosszú távon bizonyos fokú kockázatnak van kitéve, amelynek oka a termelés és következésképpen az árbevétel ellenőrizhetetlen ingadozása. A Hidroelectricának ezért hosszú távon állandó termelésre van szüksége ahhoz, hogy stabil és előrelátható árbevétele legyen.

(15) 2005-ben, amikor a vizsgált szerződések többségét aláírták, a Hidroelectrica stratégiájában szerepelt a korszerűsítés és új vízerőművek építése, 1,6 GW teljesítménnyel. A beruházás teljes becsült értéke a 2005–2025 közötti időszakra 5,9 milliárd euro volt. A korszerűsítési program 800 millió euro összegű külső finanszírozást igényelt.

A Hidroelectrica 2012. június 26-án fizetésképtelenségi eljárást kezdeményezett ([10]), amely 2013. június 26-án zárult le ([11]). 2014. február 25-től a Hidroelectrica ismét fizetésképtelenségi eljárást kezdeményezett. Az átvevő által készített fizetésképtelenségi jelentés szerint a Hidroelectrica fizetésképtelenségét számos tényező váltotta ki, nevezetesen termelése jelentős részének kötelező értékesítése a szabályozott piacon, a termelési költség alatti áron, a nagy mennyiségű villamos energia beszerzésére vonatkozó kötelezettség állami tulajdonú, román villamosenergia-termelőktől (olyan mennyiségek, amelyeket azután alacsonyabb áron továbbértékesítettek), az értékesítési szerződések portfóliója, túlzott mértékű beruházás, rossz vezetés és megnövekedett munkaerőköltségek – mindez oda vezetett, hogy a Hidroelectrica nem képes kifizetni tartozásait a hitelezőknek ([12]).

2.1.2. *Állítólagos kedvezményezettek*

(16) Az ügyfelek, akikkel a Hidroelectrica a vizsgálat alá vont szerződéseket kötötte:

— nyolc villamosenergia-kereskedő: **Alpiq RomEnergie**, korábban SC EHOL Distribution, az Energy Holding jogutódja. Az EHOL Distributiont eladták az Alpiq-nak és átnevezték Alpiq RomEnergie-re; **Alpiq RomIndustries**, korábban SC Buzmann Industries SRL, mindkettő tulajdonosa az Alpiq svájci magánszektorbeli üzemeltető, amely az Aare-Tessin Ltd. és az Electricity and EnergieOuest Suisse fúziójával jött létre 2008-ban és amely elsősorban Délkelet-Európában végez tevékenységet; **EFT**, a Cipruson-alapított EFT Csoport leányvállalata, amely elsősorban a balkáni régióban végzi tevékenységét; **Electrica**, amely villamosenergia-szolgáltatást nyújt a megfelelő lakossági ügyfelek és saját leányvállalatai részére, tevékenységét Romániában végzi; **Electromagnetica**, Romániában alapított, világítóeszközöket szállító és világítástechnikai szolgáltatást nyújtó, valamint villamosenergia-kereskedő társaság; **Energy Holding**, magántulajdonban lévő villamosenergia-szolgáltató, amely tevékenységét Romániában és Délkelet-Európában végzi; **EURO-PEC**, vas- és acéltermék-kereskedő, lakossági, ipari építkezésekhez és hajógyártáshoz, valamint villamosenergia-kereskedő, amely tevékenységét Délkelet-Európában végzi; és a **Luxten-Lighting**, világítóeszköz gyártó és villamosenergia-kereskedő.

— Két elektródagyártó: **Electrocarbon**, nyilvánosan működő részvénytársaság, amely grafit elektródákat, kalcinált ásványolaj-kokszot, Söderberg-pasztát és nagyolvasztókhoz való széntömböket gyárt; és az **Elsid**, amelyet 1984-ben alapítottak a kohászatban használt grafit elektródák gyártására.

— **Az ArcelorMittal**, az azonos néven működő multinacionális csoport leányvállalata, amely a világ vezető acélgyártója. Az ArcelorMittal melegen és hidegen hengerelt tekercseket, galvanizált tekercseket, pácolt és olajozott tekercseket és lemezeket gyárt. Az ArcelorMittal Románia legnagyobb acélgyártója és a második legnagyobb ipari villamosenergia-fogyasztó Romániában, évi 1,7 TWh mennyiséget meghaladó villamosenergia-fogyasztással.

— Az Alro, az orosz tulajdonban lévő Vimetco NL holding leányvállalata, amelynek székhelye Hollandiában található. Folyamatos sávban (napi 24 órában), évi 3 TWh mennyiséget meghaladó villamosenergia-fogyasztással az Alro a legnagyobb ipari villamosenergia-fogyasztó Romániában.

([10]) A Bukaresti törvényszék 2012. június 26-i 22456/3/2012. számú határozata.
([11]) A Bukaresti törvényszék 2013. június 26-i 6482. számú határozata.
([12]) Csak román nyelven hozzáférhető: http://www.euroinsol.eu/uploads/Raport%2059%20Hidro%20v11.pdf

2.2. **Szerződések**

(17) A Hidroelectrica 14 szerződést kötött villamosenergia-szállítására az állítólagos kedvezményezettek részére, nevezetesen egy-egy szerződést a nyolc villamosenergia-kereskedővel, az Electrica ([13]), Electrocarbon, Elsid és Alro kivételével, és két egyéves szerződést az ArcelorMittallal. A szóban forgó szerződések fő jellemzőinek részletezése az alábbi, 19–23. preambulumbekezdésekben található. Teljes körű leírást és további részleteket az egyes ügyekre vonatkozó, az eljárások megindításáról szóló határozatok, valamint a jelen határozat I. melléklete tartalmaz.

(18) *A szerződések aláírásának kelte:* Kilenc szerződés már érvényes volt 2007-ben, azaz Románia Európai Unióhoz történő csatlakozásának időpontjában, míg öt szerződést Románia EU-s csatlakozása után írtak alá ([14]).

(19) *A szerződések időtartama:* A legtöbb szerződést hosszú távra kötötték, öt és tíz év közötti futamidőre, azaz: öt szerződést tíz éves kezdeti időtartamra ([15]); két szerződést hét éves kezdeti időtartamra ([16]); három szerződést pedig öt éves kezdeti időtartamra ([17]), amelyek közül két szerződést 2004-ben további öt évre meghosszabbítottak ([18]); míg a fennmaradó négy szerződést egy éves vagy annál rövidebb időtartamra kötötték ([19]) ([20]).

(20) *A szerződések jelenlegi állapota:* Jelenleg már csak az Alróval kötött szerződés van érvényben. Az összes többi szerződést: i. megszüntette a Hidroelectrica átvevője 2012-ben, a fizetésképtelenségi eljárás alatt; ii. a felek egyike egyedileg szüntette meg ([21]); vagy iii. lejárt ([22]).

(21) *Alkalmazott szerződéses árak:* a vizsgálat alá vont szerződésekben megállapított árakról *ad hoc* állapodtak meg az egyes vevőkkel, nem a korábban már létező, a Hidroelectricánál alkalmazott díjszabás alapján állapították meg, pl. a díjszabásra alkalmazandó árengedményként vagy haszonkulcsként vagy a díjszabás lépéseként.

— A Luxten-Lightinggal (villamosenergia-kereskedő) kötött szerződésben az árat kezdetben fix összegben állapították meg, határozatlan időre. Évente írtak alá a kezdeti szerződéses árat növelő, újabb kiegészítéseket.

— Az Electrocarbonnal és az Elsiddel kötött szerződésekben az árakat kezdetben csak a szerződés futamidejének első évére állapították meg fix összegben. 2003. szeptember 1-jén ([23]) az árat a kezdeti szerződéses időtartam fennmaradó éveire azonos, fix összegre korrigálták. 2007 előtt, a felek ismét korrigálták a szerződéses időtartam fennmaradó éveire korábban megállapított árat, minden évre azonos fix összegre ([24]). Gyakorlatilag annak ellenére, hogy a szerződéses árat előre fix összegben határozták meg, a felek az árat minden évben újratárgyalták, és a szerződéses szint feletti árban állapodtak meg. Ennek ellenére, amikor 2010-ben az Electrocarbon és az Elsid nem fogadta el a Hidroelectrica által kért teljes áremelést és a Hidroelectrica egyoldalúan meg akarta szakítani a villamosenergia-szolgáltatást, az ügyet az illetékes bíróság elé vitték, amely nem fogadta el a Hidroelectrica kérését az ár szerződésben rögzített szint fölé emelésére ([25]).

([13]) Az Electrica két rövid távú szerződést kötött a Hidroelectricával.
([14]) Szerződés az AlpiqRomEnergie-vel; két szerződés az Electricával és két szerződés az ArcelorMittallal.
([15]) Öt szerződés villamosenergia-kereskedőkkel (Alpiq RomIndustries; Electromagnetica; Energy Holding; Euro-Pec; Luxten-Lighting).
([16]) Az EFT-vel (villamosenergia-kereskedő) és az Alróval kötött szerződés.
([17]) Az Electrocarbonnal, az Elsiddel és az Alpiq RomEnergie-vel (villamosenergia-kereskedő) kötött szerződések.
([18]) Az Electrocarbonnal és az Elsiddel kötött szerződések.
([19]) Két szerződés az ArcelorMittallal.
([20]) Két szerződés az Electricával.
([21]) A Luxten-Lightinggal (villamosenergia-kereskedő) kötött szerződést a Luxten-Lighting 2011. november 15-i felmondással szüntette meg, 2012. január 1-jei hatállyal.
([22]) Az Electrocarbonnal és az Elsiddel kötött szerződések 2013. március 13-án jártak le, míg az Electromagneticával (villamosenergia-kereskedő) kötött szerződés 2014. április 30-án.
([23]) Az Electrocarbonnal kötött szerződés 1. kiegészítése tartalmazza a megállapított árat (fix összeg – ugyanaz az ár) 2008. február 28-ig; az Elsiddel kötött szerződés 2. kiegészítése tartalmazza a megállapított árat 2007. december 31-ig.
([24]) 2004. július 1-jén a felek megállapodtak a 2006–2013 időszakra évente megállapított fix árat tartalmazó táblázatról (azaz Az Electrocarbonnal kötött szerződés 4. kiegészítése és az Elsiddel kötött szerződés 5. kiegészítése). Az árakat ezt követően 2005. január 1-jén módosították, az előre megállapított árakkal, fix összegre, 2007. december 31-ig az Elsiddel és 2008. február 28-ig az Electrocarbonnal. 2006-tól az Electrocarbonra és az Elsidre vonatkozó árakat évente korrigálták.
([25]) Elsőfokú Bíróság: Olti Bíróság – 2800/104/2010 akta (Electrocarbon) és Dambovitai Bíróság – 4102/120/2010 akta (Elsid).

(22) A felek joga a szerződés egyoldalú felmondásához:

— A Luxten-Lightinggal, Electrocarbonnal és az Elsiddel kötött szerződésekben a vevő írásbeli felmondással, 30 napos felmondási idővel felmondhatja a szerződést. Ha ez a feltétel nem teljesült, a vevő köteles volt fizetni a szerződéses összeget addig, amíg a Hidroelectrica új vevővel, azonos feltételeket tartalmazó, új villamosenergia-szállítási szerződést írt alá ([26]).

— A Luxten-Lightinggal, az Electrocarbonnal és az Elsiddel kötött szerződésekben a Hidroelectrica szintén felmondhatta a szerződést, az alábbi feltételek bekövetkezése esetén: i. a megvásárolt villamos energia szerződéses árának ismételt meg nem fizetése és/vagy a szerződés szerint járó pénzbüntetések ismételt meg nem fizetése; ii. vevő elveszíti jogosult fogyasztói státusát a román törvények alapján (amely a szerződés alapvető eleme), amely esetben a felmondás a státus elvesztésének keltétől számított öt munkanapon belül volt lehetséges; iii. vevő visszautasítja az új szerződés megkötését vagy a meglévő szerződés módosítását, a szerződés hatálybalépésének időpontjában fennálló gazdasági és technikai körülmények megváltozása esetén, ebben az esetben a felmondás 30 naptári nappal korábban küldött felmondással volt lehetséges vagy iv. más, az alkalmazandó jogszabályokban meghatározott esetekben ([27]).

2.3. **A román villamosenergia-piac**

(23) Romániában a vizsgált időszakban a villamosenergia-kereskedelem két piacon zajlott: i. a szabályozott villamosenergia-piac, amelyen a villamos energiát szabályozott díjszabás alapján és feltételekkel értékesítik és ii. a versenypiac, ahol a villamos energiát szabadon értékesítik, ideértve két fő szerződéstípust: a centralizált piacon kötött kétoldalú szerződések és a szabadon megtárgyalt kétoldalú szerződések, az úgynevezett közvetlen tárgyalásos szerződések piacát.

A szabályozott villamosenergia-piac

(24) A szabályozott villamosenergia-piacon az ügyleteket adásvételi keretszerződéseken keresztül valósítják meg, amelyek a szabályozott piacon működő villamosenergia-termelők (ideértve a Hidroelectricát) és a végső szolgáltatók (suppliers of last resort) között jönnek létre, akik biztosítják a villamos energia elosztását a végfelhasználóig. A végső szolgáltatók kötelesek villamos energiát szállítani a jogosult fogyasztóknak, akik: i. olyan végső fogyasztók, akik nem gyakorolják a szolgáltató kiválasztásához és a versenypiacon történő villamosenergia-vásárláshoz való jogukat vagy ii. háztartások és nem lakossági fogyasztók, amelyek 50 főnél kevesebb alkalmazottal rendelkeznek és éves forgalmuk nem haladja meg az évi 10 millió eurót ([28]). A jogosult fogyasztók szabályozott díjak alapján vásárolnak villamos energiát.

(25) A szabályozott piacokon, a Romanian Energy Regulatory Authority (Román Országos Energiaszabályozó Hatóság – „ANRE") állapítja meg minden évre *ex ante* az árakat és mennyiségeket, amelyeket a villamosenergia-termelőknek szállítaniuk kell. Az ANRE kérésének megfelelően, a Hidroelectrica köteles nagykereskedelmi villamosenergia-szállításra olyan elosztók részére, amelyek kiskereskedelmi villamosenergia-szállítást végeznek a szabályozott piacokon. A Hidroelectricának fizetett nagykereskedelmi árakat az ANRE állapította meg, az indokolt, elfogadott költségek megtérülési rátával növelt összege alapján. 2004 és 2010 között a Hidroelectricának fizetett nagykereskedelmi árak az alábbiak voltak (RON/MWh) ([29]):

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
40	67	54,59	62,46	60,53	67,65	72

A villamos energia versenypiaca

(26) 2005 óta Románia villamos energia versenypiaca öt specifikus piacra oszlott, azaz:

— a centralizált piac, amelyet az OPCOM irányít,

— a közvetlen tárgyalásos szerződések piaca,

([26]) Mindhárom szerződés 10. cikkének (2) bekezdése.
([27]) Mindhárom szerződés 10. cikkének (1) bekezdése.
([28]) A 127/2014. sz. törvénnyel módosított, a Villamosenergiáról és gázszolgáltatásról szóló 123/2012. sz. törvény 55. cikkének (1) bekezdése.
([29]) KPMG jelentés, 2012. február 27-i Memorandum of Energy Holdings 3. sz. melléklete, 8. o., forrás: Hidroelectrica éves jelentések, 2010 Vezetői jelentés, KPMG elemzés.

— a kiegészítő szolgáltatások piaca,

— a kiegyenlítő piac, és

— az exportpiac.

(27) A centralizált piacot az OPCOM irányítja. Az OPCOM 2001-ben jött létre a 627/2000 sz. kormányhatározatnak megfelelően, mint részvénytársaság és az átviteli rendszerüzemeltető, a Transelectrica teljes tulajdonában lévő leányvállalat. Az ANRE-tól kapott engedély értelmében az OPCOM-ot jelölték ki a villamosenergia-nagykereskedelem platformjának Romániában. Az OPCOM az egyetlen energiatőzsde Romániában, amely keretrendszert kínál a villamosenergia-kereskedelemhez és támogató szerepet játszik.

(28) Az OPCOM-on öt nagy típusú piaci szegmens található: i. a másnapi piac; ii. a napon belüli piac, amelyet az OPCOM csak 2011 júliusától irányít; iii. a centralizált kétoldalú piac, azaz a nyilvános aukcióval létrejött kétoldalú szerződések centralizált piaca („OPCOM-PCCB") és a folyamatos tárgyalásokkal létrejött kétoldalú szerződések centralizált piaca („PCCB-NC"); iv. a zöld tanúsítványok centralizált piaca és v. az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási tanúsítványának kereskedelmi platformja. A zöld tanúsítványok és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási tanúsítványai nem vesznek részt közvetlenül a villamosenergia-kereskedésben, ezért ezeket az alábbiakban nem írjuk le. Az OPCOM-on az ügyletek csak 2005-ben kezdődtek meg, kizárólag a másnapi piacon és az OPCOM-PCCB piacon.

(29) Romána EU-csatlakozásának idején, 2007-ben, a villamosenergia-kereskedés elsősorban a szabályozott piacon zajlott (körülbelül 29 TWh vagy a fogyasztói kereslet kb. 55 %-a). A villamos energia versenypiacán a villamosenergia-kereskedés az alábbiak szerint zajlott: i. az OPCOM-PCCB-n és ii. a másnapi piacon, mindkettőt az OPCOM irányítja; valamint iii. a közvetlen tárgyalásos, nagykereskedelmi és kiskereskedelmi, gyakran hosszú távú szerződésekkel, iv. a kiegyenlítő piacon, ahol az átviteli rendszer kizárólag a vevő és végül v. az exportpiacon (2007-ben 3,3 TWh). 2007 és 2010 között a villamos energia értékesítés Romániában a fenti, szabályozott piacokon a következő volt ([30]):

(TWh)

	2007	2008	2009	2010	Átlag 2007–2010
Villamosenergia-termelés – összesen	61,39	64,01	56,69	59,14	60,31
Kiegyenlítő piac – összesen	3,49	3,55	3,21	2,97	3,30
Másnapi piac – összesen	5,04	5,21	6,35	8,70	6,32
OPCOM PCCB – összesen	5,88	8,77	6,33	4,39	6,34

A Hidroelectrica értékesítése a piaci szegmensekben

(30) A 2007–2010 időszakban az átlagban 18,2 TWh éves eladással és a 30,2 %-os piaci részesedéssel a Hidroelectrica volt (és maradt) Romániában a fő villamosenergia-termelő. 2003-tól, a piac szállító kiválasztására jogosult villamosenergia-vásárlók részére történő fokozatos megnyitásával összhangban, a Hidroelectrica értékesítése túlnyomórészt a közvetlen tárgyalásos kétoldalú szerződések piacán zajlott. 2007-re ez az értékesítés a Hidroelectrica teljes eladásának közel kétharmadát tette ki. Amint az alábbi táblázatban látható, a Románia EU-csatlakozását követő időszak alatt, 2007 és 2010 között a Hidroelectrica teljes eladásában ez az arány fennmaradt, viszonylag stabilan, 19 % körül a szabályozott piaci szegmensben és 1 % körül más villamosenergia-termelők részére történő eladásoknál. Eközben, a kiegyenlítő piacon, a kétoldalú szerződések piacán és az exportpiacon az arány enyhén csökkent, míg az OPCOM irányítása alatt álló piaci szegmensekben az értékesítés szinte jelentéktelen mértékben nőtt 2007-ben, 2008-ban és […] ([31]) %-ra 2010-ben.

([30]) KPMG jelentés, 2012. február 27-i Memorandum of Energy Holdings 3. sz. melléklete, 21. o., forrás: ANRE.
([31]) Üzleti titok.

A Hidroelectrica értékesítése piaci szegmensenként	2007	2008	2009	2010	Átlag 2007–2010 (%)
Szabályozott piac	[…]	[…]	[…]	[…]	19
Kiegyenlítő piac	[…]	[…]	[…]	[…]	6
Exportpiac	[…]	[…]	[…]	[…]	7
Más villamosenergia-termelők	[…]	[…]	[…]	[…]	1
Kétoldalú szerződések	[…]	[…]	[…]	[…]	63
melyből alapos vizsgálat alatt álló szerződések	[…]	[…]	[…]	[…]	58
OPCOM (másnapi piac és PCCB)	[…]	[…]	[…]	[…]	4

(31) A Hidroelectrica az Electrocarbon, Elsid és Alro villamosenergia-kereskedőkkel a szerződéseket a közvetlen tárgyalásos szerződések piacán kötötte. Az ArcelorMittallal kötött, 2010-től és 2011-től villamosenergia-szállítására vonatkozó szerződést az OPCOM-PCCB-n kötötték, a legmagasabb ajánlati ár elve szerint. Bár a vizsgált szerződések gazdasági és jogi értékelésének a román villamosenergia-piac tágabb összefüggéseire kell vonatkoznia, a jelen határozat tárgyát képező Hidroelectrica szerződéseknél elsősorban a szóban forgó piac két szegmense érintett:

— az OPCOM-PCCB, az eljárás megindításáról szóló határozatok meghatározása szerint, amely különösen fontos az ArcelorMittal szerződések szempontjából,

— a közvetlen tárgyalásos szerződések piaca, ahol minden más, a jelenlegi eljárások tárgyát képező szerződéseket megkötötték.

OPCOM-PCCB

(32) Az OPCOM-PCCB piaci szegmensben az OPCOM nyilvános aukciókat szervez a villamos energia adásvételére. Az egyes szállítók vagy vevők eladási vagy vételi ajánlatát továbbítják a piac üzemeltetőjéhez. Minden ajánlatnak tartalmaznia kell az alábbiakat: i. vagy a minimális ár, amelyen a fél eladja a villamos energiát vagy a maximális ár, amelyen a vevő megvásárolja a villamos energiát és ii. keretszerződés, amelyben az ajánlattevő felek villamos energia szállítását/vásárlását tervezik. Az eladási és vételi ajánlatokban meg kell határozni a szállítási feltételeket, ideértve a villamosenergia-mennyiségére, az időtartamra (minimum egy hónap és legfeljebb egy év) és a tervezett keretszerződésre vonatkozó adatokat. Az árnak a legjobb ajánlati ár elvét kell követnie.

(33) Az eljárás megindításáról szóló határozatok közzétételét követően, a Bizottság határozatot hozott az EUMSZ 102. cikke alkalmazására és megállapította, hogy az OPCOM irányítása alatt működő energiatőzsde releváns szolgáltatási piacot alkotott, amelyen az OPCOM domináns pozícióban lévő vállalkozás volt és elkülönült a közvetlen tárgyalásos szerződések piacától ([32]).

A közvetlen tárgyalásos szerződések piaca:

(34) A közvetlen tárgyalásos szerződések piaca olyan szabad piac, amelyet nem az ANRE szabályoz. A szerződő felek kétoldalúan megtárgyalják a mennyiséget, az árakat és az egyéb szerződéses feltételeket. Ez nagyfokú rugalmasságot biztosít a feleknek az adásvételi szerződés feltételeinek megtárgyalására. Ezek a feltételek bizalmasak.

(35) 2014. február 21-i levelében a Bizottság kérte a román hatóságoktól a román piacon megkötött, a jelen határozat tárgyát nem képező, hasonló időtartamra kötött és hasonló szállított villamosenergia-mennyiséget tartalmazó szerződésekre vonatkozó adatok és információk megadását. A Bizottság kérése az összes román villamosenergia-szállítóra vonatkozott, ideértve az állami vagy magántulajdonban lévőket is. 2014. május 14-én a román

([32]) A Bizottság 2014. március 5-i határozata az EUMSZ 102. cikkének alkalmazására, amely bírságot szab ki a Tanács 1/2003/EK rendeletének 7. cikke értelmében, az AT.39 984 „Román Energiatőzsde/OPCOM” ügyben.

hatóságok elküldték a kért adatokat az összes olyan hosszú távú szerződésre vonatkozóan, amelyeket villamosenergia-vevőkkel írtak alá, évi 150 GWh mennyiséget meghaladó villamosenergia-fogyasztásról és amelyek 2007 és 2013 közötti időpontban érvényesek voltak ([33]).

(36) A román hatóságok a 2007 és 2013 között érvényben lévő 96 szerződés releváns adatait küldték el. A román hatóságok kiemelték azt a tényt, hogy az adott időszakban, a kiskereskedelmi piacon a nem lakossági fogyasztókkal, versenyképes feltételekkel kötött összes szerződést bevonták a Bizottság által kért *ad hoc* adatgyűjtésbe. Szállítói oldalon a szerződések megkötésében gyakorlatilag a román piacon működő, összes jelentős szállító részt vett, ideértve az atomenergia vagy a fosszilis fűtőanyag ágazatok termelőit és azokat a kereskedőket, akik a nagykereskedelemben vásároltak kiskereskedelmi viszonteladási célra. A keresleti oldalon, a szolgáltatott adatok lefedik a nagyobb, viszonylag energiaigényes ágazatokat, mint például az acélipar, vegyipar, cementgyártás, gépjárműgyártás, a benzin és gáz, szén és lignit kitermelő ágazatok ([34]).

(37) Az érintett vevők egyedi kétoldalú, hosszú távú szerződéseket kötöttek, más szállítókkal folytatott kétoldalú tárgyalások alapján, amelyek a Hidroelectrica vizsgálat alá vont szerződéseihez átlagban hasonló időtartamra és mennyiségekre vonatkoztak. Mint a Hidroelectrica szerződéseknél, a felsorolt adatok évente változó árakat mutatnak. A 2007–2010 időszakban, átlagosan, az eljárások alá nem tartozó, szóban forgó hosszú távú szerződések 11,1 TWh villamos energiát képviselnek, míg a Hidroelectrica vizsgált adásvételi szerződései 10,5 TWh villamos energiát tartalmaznak. Relatív értelemben, a Hidroelectrica utóbbi szerződései 2007-ben a közvetlen tárgyalásos szerződések tárgyát képező villamos energia mennyiségének 35 %-át képviselik, míg a többi szerződés körülbelül a közvetlen tárgyalásos szerződések tárgyát képező villamos energia mennyiségének 41 %-át fedi A fennmaradó rész (kb. 24 %) kisebb mennyiségekre vonatkozó szerződéseket érint. Tehát a Bizottság kérésének megfelelő, hasonló időszakra és mennyiségekre vonatkozó kritériumokat teljesítő összes szerződés releváns adatai összességében a Hidroelectrica által, az eljárás tárgyát képező szerződések alapján szállított összes mennyiséghez hasonló mennyiséget mutatnak.

(38) A Bizottságnak nincs a birtokában olyan információ, amely arra utalna, hogy a Romániától kapott adatok forrásaként szolgáló szerződések megkötése nem piaci kereskedelmi magatartásból származna vagy a szerződések megkötését szabályozási előírások befolyásolták volna. Hasonlóképpen, a vizsgálat alá vont Hidroelectrica szerződésekkel való összehasonlítás céljából Románia hangsúlyozta, hogy a Hidroelectrica vizsgálat alá vont felek (villamosenergia-kereskedők) részére végzett, nagykereskedelmi szállításán alapuló kiskereskedelmi szállítási szerződéseket kizárták az elemzésből. Ennek megfelelően, az adatállományban szereplő szerződések az ügyleti szándékkal rendelkező vevők és szállítók között megállapodott piaci feltételeket képviselik.

3. **A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK ALAPJAI**

(39) Az eljárás megindításáról szóló határozatokban a Bizottság kétségbe vonta, hogy a szerződések alapján végzett villamosenergia-szállítás ára piaci volt-e és nem minősült-e állami támogatásnak.

(40) A Bizottság összehasonlította a villamosenergia-kereskedőkkel (Electrocarbon és Elsid) kötött szerződésekben meghatározott árakat az OPCOM-PCCB kereskedési áraival és megfigyelte, hogy az árak, amelyeken a Hidroelectrica villamos energiát adott el az állítólagos kedvezményezetteknek, 7–10 %-kal alacsonyabbak voltak az OPCOM-PCCB átlagos árainál, a 2007 és 2010 közötti időszakban.

(41) Az Alróval kötött szerződés esetén, a Bizottság előzetesen úgy vélte, hogy az Alro jogtalan hasznot húzott a csökkentett, kedvezményes villamosenergia-árakból a 2007. január 1. és 2009. december 31. közötti és a 2010. január 1. és 2011. december 31. közötti időszakban, az egyes időszakokban alkalmazandó árindexálási képletek alapján.

(42) Az ArcelorMittallal kötött két szerződés esetén, a Bizottság előzetesen úgy vélte, hogy a 2009-ben és 2010-ben a 2010. és 2011. évekre vonatkozó villamosenergia-szállításra szóló szerződések megkötésével a Hidroelectrica alacsonyabb áron adta el a villamos energiát, amelyet elérhetett: i. vagy az egyik párhuzamos „vételi” ajánlat

([33]) A viszonyítási alap meghatározásához használt adatállomány 114 megfigyelést tartalmaz, a 2007–2010 időszakban. Az adatállomány a következő információkat tartalmazta: a szállító és vevő azonosítása, a szerződés típusa, a hatálybalépés kelte és a lejárat dátuma, továbbá a szállított mennyiség és profil, valamint a súlyozott átlagár az egyes évekre 2007-től 2013-ig.

([34]) A vevők listája a II. melléklet 1. táblázatában található.

elfogadásával az OPCOM-on, magasabb árak idején; vagy ii. saját eladási ajánlatának megtételével az OPCOM-on, valószínűleg magasabb áron, mint amit az ArcelorMittal fizetett. A Bizottság előzetes véleménye szerint a megállapodott árak jogtalan előnyt jelentettek az ArcelorMittal számára.

(43) A Bizottság arra az előzetes következtetésre jutott, hogy a vizsgált villamosenergia-díjak szelektív jellegűek voltak, mivel azokat csak bizonyos vállalkozásokra alkalmazták. Mivel ezek a vállalkozások olyan, a verseny számára nyitott villamos energia és ipari piacokon működtek, amelyeken a tagállamok jelen voltak, a Bizottság úgy vélte, hogy a kedvezményezetteknek nyújtott bármely, lehetséges gazdasági előny a verseny torzulását okozhatja és befolyásolhatja a tagállamok közötti kereskedelmet.

(44) Ezenkívül a Bizottság arra az előzetes következtetésre jutott, hogy a kedvezményes villamosenergia-díjak érinthetik az állami források átengedését, amely az államnak felróható, mivel a Hidroelectrica a román állam ellenőrzése alatt állt (alaptőkéjének 80,06 %-a a román állam tulajdonában volt). A Bizottság hivatkozott továbbá a 445/2009. sz. miniszteri rendeletre, amely szerint a Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti kapcsolatok Minisztériumának képviselői és az állami tulajdonban lévő villamosenergia-társaságok igazgatósági tagjai kötelesek voltak biztosítani, hogy 2010. március 31-től a nagykereskedelmi piacra szánt villamosenergia-hányadot kizárólag az OPCOM-on lehessen értékesíteni. Következésképpen úgy kell tekinteni, hogy a Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti kapcsolatok Minisztériuma képviselői ellenőrzéssel, de legalább befolyással rendelkeznek az állami tulajdonban lévő társaságok szerződéses gyakorlatai felett, ideértve a Hidroelectrica társaságait is.

(45) Amennyiben ezek a szerződések állami támogatást tartalmaztak, azokat az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt bejelentési és felfüggesztési kötelezettségek megsértésével nyújtott támogatásoknak kell tekinteni. A Bizottság kétségbe vonta továbbá a szóban forgó támogatás összeegyeztethetőségét az EUMSZ-szel.

(46) A fentiekre figyelemmel, a Bizottság arra az előzetes következtetésre jutott, hogy a kedvezményes villamosenergia-díjak potenciálisan állami támogatást tartalmaznak és felhívta Romániát, hogy szolgáltasson elegendő információt kétségeik eloszlatásához.

4. **ROMÁNIA ÉSZREVÉTELEI**

(47) A román hatóságok kizárólag az ArcelorMittal és Alro villamosenergia-kereskedőkkel kötött szerződésekre vonatkozó, az eljárás megindításáról szóló határozatra tettek észrevételeket, míg tartózkodtak az Electrocarbonnal és az Elsiddel kötött szerződésekkel kapcsolatos észrevételektől.

(48) A román hatóságok fenntartották véleményüket, miszerint az ArcelorMittallal és az Alróval kötött szerződések esetében nem volt támogatás. Hangsúlyozták, hogy az átvevő nem mondta fel az Alróval kötött szerződést a fizetésképtelenségi eljárás alatt, amely azt igazolja, hogy a szerződés jövedelmező volt.

(49) A villamosenergia-kereskedőkkel kötött szerződésekre vonatkozóan a román hatóságok nem szolgáltattak lényeges érveket. Azzal érveltek, hogy bizonyos szerződések tartalmazhattak állami támogatást (az Alpiq RomEnergie, Alpiq RomIndustries, EFT, Energy Holding és Euro-Pec társaságokkal kötött szerződések), nem fejtették ki álláspontjukat bizonyos szerződésekkel (Electrica és Luxten-Lighting) kapcsolatban és kifogásolták, hogy az egyik szerződésnél nem volt támogatás (Electromagnetica). A román hatóságok nem adtak részletes magyarázatot észrevételeik alátámasztására.

(50) A szerződések egyedi felmondásának lehetőségét illetően (különös tekintettel a villamosenergia-kereskedőkkel kötött szerződésekre), a román hatóságok elmagyarázták, hogy a román kereskedelmi gyakorlatban bármelyik szerződő fél felmondhatta volna a szerződést, azzal a kockázattal, hogy meg kell fizetnie az illetékes bíróság által meghatározott kártérítést. Figyelembe véve a szóban forgó szerződések jellemzőit, a román hatóságok egyértelművé tették, hogy ezek a kártérítések szokatlanul magasak lettek volna. Ezenkívül a szerződés felbontását kérő fél további kockázattal szembesült volna, miszerint az illetékes bíróság úgynevezett „elnöki rendeletben" felszólíthatta volna a szerződés további teljesítésére a jogvita eldöntéséig, amint az az Electrocarbon és Elsid esetében történt.

(51) Ezenkívül a román hatóságok egyértelműen megfogalmazták, hogy a fő különbséget egyrészről a Hidroelectrica ipari fogyasztókkal kötött szerződései, másrészről a Hidroelectrica villamosenergia-kereskedőkkel kötött szerződései között, az ipari fogyasztókkal kötött szerződések után fizetendő járulékos költségek jelentik (azaz: a „T" – a szállítási költség komponens, rendszerszolgáltatási költségek, elosztási díj kifizetése és az áramingadozás esetén fizetendő díj).

5. **HARMADIK FELEK ÉSZREVÉTELEI**

(52) Az Electrica kivételével, az összes állítólagos kedvezményezett észrevételt nyújtott be az 5.1. pontban összefoglalt, eljárás megindításáról szóló határozatokra vonatkozóan.

(53) Továbbá, 2012. október 5-én az Alro egyik alumíniumgyártó versenytársa is benyújtotta észrevételeit az eljárás megindításáról szóló határozatra vonatkozóan.

(54) 2012. szeptember 6-án névtelen állampolgár nyújtotta be észrevételeit az Alrot és a villamosenergia-kereskedőket érintő, az eljárás megindításáról szóló határozatokra vonatkozóan.

5.1. **Az állítólagos kedvezményezettek észrevételei**

(55) Az állítólagos kedvezményezettektől érkezett fő észrevételek hasonlóak voltak, és az alábbiakra vonatkoztak: i. a Bizottság illetékességének hiánya a Románia EU-csatlakozása előtt kötött szerződések ([35]) vagy a szerződések utólagos kiegészítéseinek értékelésére vonatkozóan ([36]); ii. a megfelelő piaci viszonyítási árak hiánya, amelyekkel a szerződéses árakat össze lehetne hasonlítani; iii. a Hidroelectrica piaci alapon működő magáneladóként járt el anélkül, hogy bármely gazdasági előnyhöz juttatta volna az állítólagos kedvezményezetteket; iv. az államnak való felróhatóság hiánya és az állami források átadásának hiánya; v. az a tény, hogy nem állt fenn a verseny torzulása; vi. a szelektivitás hiánya; vii. a módosítások elválaszthatatlansága az eredeti szerződéstől és viii. a Hidroelectrica bejelentette fizetésképtelenségét szerződéses kötelezettségei teljesítésének elkerülése érdekében.

5.1.1. *A Bizottság illetékességének hiánya a szerződések és utólagos kiegészítéseinek értékelésére*

(56) Az érdekelt felek azzal érveltek, hogy a Bizottság nem rendelkezik illetékességgel a Románia EU-csatlakozása előtt, 2007-ben végrehajtott, állítólagos állami támogatási intézkedések felülvizsgálatára. Álláspontjuk szerint ugyanez alkalmazandó a 2007 után aláírt szerződéskiegészítésekre, mivel a kiegészítések nem választhatók el az eredeti szerződéstől. A kiegészítések egyszerűen csak a szerződéses rendelkezéseket alkalmazták az eredetileg a szerződésekben meghatározott, jövőbeni szállításokra.

(57) Az érdekelt felek szerint az eredeti szerződésekből eredő állítólagos állami támogatási intézkedések nem voltak alkalmazhatók Románia EU-csatlakozása után, mivel a szerződéseket 2007 előtt kötötték. Az árindexelési rendszer pontos paramétereit meghatározó első kiegészítést is 2007 előtt ([37]) írták alá.

(58) Ezenkívül, az érdekelt felek véleménye szerint, ha bizonyították is, hogy a szerződések állami támogatást tartalmaztak, azt már meglévő, nem új támogatásnak kellett volna tekinteni, figyelembe véve, hogy a meglévő állami támogatás nyújtásának összes feltétele megfelelt a 659/1999/EK tanácsi rendelet előírásainak ([38]). Különösen: az állítólagos állami támogatási intézkedés nem teljesítette azokat a feltételeket, amelyek alapján a végrehajtáskor állami támogatásnak minősült volna; csak később vált állami támogatássá, a piaci környezet megváltozása miatt; és végül, az állítólagos állami támogatási intézkedés lényegében nem változott a végrehajtása óta. Következésképpen, az érdekelt felek kifogásolták, hogy a Bizottság nem vizsgálhatja az állítólagos állami támogatási intézkedést az új állami támogatási rendszer szerint és nem kérheti a tagállamtól a támogatás visszamenőleges visszafizetését.

(59) Az érdekelt felek azt állították továbbá, hogy az esetjog szerint a piaci alapon működő eladó/piaci szereplő tesztjére szolgáló bármely ügylet értékelésére az irányadó időszak az ügylet végrehajtásának időpontja volt. Ezért a 2007 előtt kötött ügyletekre vonatkozóan a kérdésnek annak kellett volna lennie, hogy ezek az ügyletek állami támogatásnak minősültek volna-e, ha az ügyletek végrehajtásának időpontjában az állami támogatásra vonatkozó szabályokat kellett volna alkalmazni. Ugyanez az elv vonatkozik arra az időpontra is, amikor a gazdasági előnyt kellett értékelni, azaz: a szerződések megkötésének időpontjában. Az érdekelt felek konkrétan azzal érveltek, hogy Romániában ([39]) nem volt jogi vagy gazdasági változás a villamosenergia-piacon, amely igazolná, hogy a 2007. évet referenciapontnak kell tekinteni a gazdasági előny értékeléséhez: a román villamosenergia-piacok már 2004 előtt feltörekvő piacok voltak; a román nagykereskedelmi piacot 2000 szeptemberében nyitották meg.

([35]) Bizonyos villamosenergia-kereskedők (azaz: Alpiq RomIndustries, EFT, Alro Electrocarbon and Elsid).
([36]) Csak egy villamosenergia-kereskedő (EFT) és az Alro.
([37]) Kizárólag az Alro esetén.
([38]) A Tanács 659/1999/EK rendelete (1999. március 22.) az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 83., 1999.3.27., 1. o.).
([39]) A magyar kedvezményes villamosenergia-díjakra vonatkozó ügyekkel ellentétben – T-80/06 és T-182/09 *Budapesti Erőmű* kontra *Bizottság* (ECLI:EU:T:2012:65).

5.1.2. *Nincs megfelelő árviszonyítási alap*

5.1.2.1. Az OPCOM-PCCB nem megfelelő és érvényes árviszonyítási alap

(60) Az összes állítólagos kedvezményezett, akik észrevételeket nyújtottak be az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatban, azt kifogásolta, hogy nem volt megfelelő és érvényes viszonyítási ár a szerződésekben meghatározott árak összehasonlításához. Az érdekelt felek (állítólagos kedvezményezettek) azt állították, hogy az OPCOM-PCCB árak nem voltak releváns viszonyítási árak, az alábbi okok miatt:

— az OPCOM-PCCB árak nem tükrözték a pontos helyzetet az adott időszakban,

— az OPCOM-PCCB szerint kötött ügyletek több tekintetben eltérnek a vizsgált szerződésektől (azaz: a hosszú távú kötelezettség bizonyos mennyiség megvásárlására, fix áron, ingadozó piaci környezetben teljesen eltér a másnapi piacon vagy a teljesen működőképes energiatőzsdén végrehajtott vásárlási kötelezettségtől, különösen liberalizált piaci környezetben. Az OPCOM-PCCB piac megfosztotta a magánszolgáltatókat attól a rugalmasságtól, hogy a megállapodás elérése után már nem módosíthatták szerződéseiket. Az OPCOM-PCCB piac akkor nem volt olyan szervezett, hogy megfeleljen a nagy ipari ügyfelek villamosenergia-szükségleteinek és az általuk elvárt opcióknak,

— nem ugyanarra a szállítási időszakra vonatkoznak,

— az OPCOM-PCCB és a szerződések két eltérő piacot képviseltek (pl. az OPCOM-PCCB piacon forgalmazott szerződések szállítási időtartama egy év vagy annál rövidebb volt, a sokkal hosszabb futamidejű, vitatott szerződésekhez képest; az OPCOM-PCCB platformon az árak magasabbak és változóak voltak az egyedileg, a szerződésekre kialkudott áraknál ([40]), valamint függtek a kereslet és kínálat ingadozásától,

— az OPCOM-PCCB még nem létezett akkor, amikor a legtöbb szerződést megkötötték, és csak 2005-ben kezdte meg működését, és

— a román piacon rendelkezésre álló összes villamos energiának csak kis hányadával kereskedtek az OPCOM-PCCB platformon.

(61) Az érdekelt felek egyike ([41]) azt állította, hogy az OPCOM-PCCB nem volt reprezentatív viszonyítási alap vagy megfelelő viszonyítási alap a szerződésekben meghatározott árakhoz, mivel a román villamosenergia-piacon rendelkezésre álló összes villamos energiának csak kis hányadát értékesítették az OPCOM-PCCB piacon a Bizottsági értékelés alá vont időszak alatt (azaz: a teljes belső fogyasztás 2 %-ától 2006-ban a teljes belső fogyasztás 14,62 %-áig 2012-ben).

(62) Az egyéb érdekelt felek ([42]) kifogásolták továbbá, hogy a viszonyítási alapot a piaci árakhoz csak a következőkön alapuló „fundamentális” modell alkalmazásával határozhatták volna meg és dolgozhatták volna ki: i. hasonló tények és feltételek; ii. egyidejű elvárások; és iii. a jelen határozattal lefedett időszakkal azonos időtartam.

(63) Végül az egyik érdekelt fél ([43]) azzal érvelt, hogy a komplex és specifikus román villamosenergia-piacon nem állt rendelkezésre érvényes viszonyítási ár, amely releváns lett volna a szerződésekben meghatározott árakra vonatkozóan.

5.1.2.2. Más villamosenergia-kereskedők ajánlatai az ArcelorMittallal kötött szerződések esetében

(64) Az ArcelorMittal kifogása szerint az a feltételezés, hogy a Hidroelectrica elfogadta volna az OPCOM-PCCB kereskedők egyik párhuzamos ajánlatát magasabb árra, mint az ArcelorMittallal kötött szerződésekben megállapított árak, nem volt valószerű, mivel a román villamosenergia-piacot többletkapacitás jellemezte.

([40]) További hivatkozások találhatók az ANRE 2007. évi és a további évekre vonatkozó Éves monitoring jelentését.
([41]) Energy Holding.
([42]) Alpiq RomIndustries és Alpiq RomEnergie.
([43]) Energy Holding.

(65) Az ArcelorMittal azt állította továbbá, hogy a többletkapacitással jellemezhető piacon figyelembe kellett venni azt a kockázatot, hogy ha villamos energiát adtak el a kereskedőknek előfordult, hogy a kereskedők nem tudták azt a piacra vinni vagy veszteséggel kellett továbbértékesíteniük. Kifogásolta továbbá, hogy a kereskedők azzal az egyértelmű szándékkal tették ki a szóban forgó vételi ajánlatokat az OPCOM-ra, hogy a villamos energiát magasabb áron továbbértékesítsék az ArcelorMittalnak.

(66) Emellett, az ArcelorMittal azt állította, hogy a Hidroelectricával kötött két szerződésben meghatározott ár és a kereskedők ajánlataiban szereplő árak közötti összehasonlítás csak akkor érvényes, ha:

— az ArcelorMittal erőltette volna a kereskedőktől való vásárlást – míg az ArcelorMittal állítása szerint nem ez volt a helyzet, mivel alternatívaként vásárolhatott volna más román termelőktől, vagy Magyarországról vagy Bulgáriából,

— a kereskedőknek lehetőségük lett volna továbbértékesíteni azt a mennyiséget, amelyet az ArcelorMittal nem vásárolt meg tőlük – míg az a tény, hogy az ajánlatokat visszavonták jelzi, hogy a kereskedők nem számoltak a szóban forgó mennyiség eladásával az ArcelorMittaltól eltérő vevő részére,

— a kereskedők nem voltak képesek elviselni a veszteségeket abban az esetben, ha nem tudták volna továbbértékesíteni a Hidroelectricától vásárolt villamos energiát. Erre vonatkozóan az ArcelorMittal bizonyította, hogy az Alro és a Petprod nem volt pénzügyileg erős társaság.

(67) Az ArcelorMittal azzal érvelt továbbá, hogy a 2009. és 2010. évi szerződések nem viszonyíthatók az OPCOM árakhoz, mivel az OPCOM abban az időszakban még nem működött megfelelően. Figyelembe veszi, hogy inkább jellemző az az átlagár, amelyet az ANRE a nagyobb kétoldalú ügyletekre közzétett.

5.1.3. *A Hidroelectrica piaci alapon működő magáneladóként járt el/anélkül, hogy pénzügyi előnyhöz juttatta volna az állítólagos kedvezményezetteket.*

(68) Az érdekelt felek többsége azt állította, hogy a Hidroelectrica a szerződések megkötésénél piaci alapon működő magáneladóként járt el, ezért ők nem jutottak semmilyen pénzügyi előnyhöz: i. a szerződéseket piaci feltételek mellett tárgyalták és kötötték meg; ii. a szerződések megkötésével a Hidroelectrica előnyhöz jutott a biztos bevétel miatt; iii. a szerződések nagy mennyiség eladását biztosították a Hidroelectrica villamosenergia-termeléséből; iv. a szerződések megvédték a Hidroelectricát a többi piacon végzett alternatív eladások okozta árcsökkenések ellen; v. a szerződésekben megállapított ár figyelembe veszi a vevőt terhelő kockázatokat és kötelezettségeket, továbbá a szerződéses feltételeket elsősorban a Hidroelectrica érdekei szerint állapították meg; vi. a Hidroelectricától vásárolt villamos energiáért fizetett szerződéses árak állandóan 80 % és 100 %-kal magasabbak voltak, mint azé a villamos energiáé, amelyet a Hidroelectrica a szabályozott piacon értékesített és vii. a szerződések az aláírásuk időpontjában a legjobb alternatívát jelentették a Hidroelectrica számára.

(69) Az érdekelt felek azzal érveltek továbbá, hogy a Bizottságnak meg kellett volna vizsgálnia a Hidroelectrica pénzügyi helyzetét a szerződések aláírásának időpontjában, figyelembe véve, hogy az esetjog szerint ([44]) lehetséges, hogy a Bizottság az értékelésnél teljesen figyelmen kívül hagyta a szerződés aláírásának időpontjában előre nem látható fejlesztéseket és azokat az információkat, amelyek nem álltak rendelkezésre.

(70) Az Alro azt állította, hogy a Hidroelectricával kötött szerződésének módosítása mindig a Hidroelectrica javát szolgálta, a következő okokból: i. bevezették az árindexelési rendelkezést, a Hidroelectrica önköltségét figyelembe véve; ii. az alkalmazott pénznemet 2007 júniusában USD-ről RON-ra módosították, amikor a lej felértékelődött az USD-hez képest, amely lehetővé tette a Hidroelectrica számára, hogy 40 %-ot nyerjen az áron és kiküszöbölje az árfolyam kockázatot; iii. az LME képletet 2010-ben vezették be, amely az árak jelentős növekedéséhez vezetett.

(71) Ezenkívül az Alro átfogó és alapos gazdasági tanulmányt nyújtott be, amelyet a Brattle Group and Nera készített, alátámasztva azt az érvelést, hogy a Hidroelectricával kötött szerződésben nem szerepelt állami támogatás. A Brattle Group 2005-ös tanulmánya szerint az Alro szerződés becsült nettó jelenértéke (a továbbiakban: „NPV") (393,09 millió euro) magasabb volt, mint az összehasonlító eladási forgatókönyvből származó eredmény

([44]) C-482/99. sz., *Francia Köztársaság* kontra *Bizottság* (*Stardust Marine*) *ügy* [2002] ECR I-4397.

(355 millió euro), tökéletes versenypiacot feltételezve. A Brattle Group hasonló becsléseket végzett 2007-re, a 2005. évhez hasonló eredményekkel: a 2007-re vonatkozó 348 millió euro NPV-t tartalmazó Alro-szerződés magasabb összegű volt, mint az alternatív ügylet 300 millió NPV összege.

(72) Az Alro azért nyújtotta be a Brattle Group and Nera tanulmányait és jelentéseit, hogy alátámassza azt az érvet, amely szerint nem szerepelt jogosulatlan támogatás a Hidroelectricával kötött szerződésben.

(73) Az Energy Holding (villamosenergia-kereskedő) a KPMG – független tanácsadó cég – által készített gazdasági elemzést, ármodell-szimulációt és árjelentéseket nyújtott be annak alátámasztására, hogy nem volt jogosulatlan támogatás. A KPMG megerősítette, hogy az Energy Holdinggal kötött szerződés: i. a Hidroelectrica legjobb választási lehetősége volt abban az időpontban és ii. a Hidroelectricának nagyobb megtérülést hozott vagy alacsonyabb kockázatot jelentett a következő legjobb lehetőséghez képest. A KPMG elemzése inkább abszolút és relatív értékelő elemzésen alapul, mint bármely más szerződés értékelési módszeren (pl. határhaszon elemzés, csonkított belső megtérülési ráta – IRR elemzés). Ez két értékelési időszakra vonatkozott (azaz: 2004–2013 és 2010–2018) és a Hidroelectricával 2004-ben kötött szerződés feltételeit, valamint a 2009-ben, a szerződés megújításakor újratárgyalt feltételeket tükrözte. Ugyanezt az elemzést egy későbbi szakaszban a KPMG kiterjesztette 2007. január 1-ig. A következtetés a fent leírttal azonos volt, mind az abszolút, mind a relatív értékelés esetén.

5.1.4. *Nincs az államnak felróható tényező és nincs szó az állami források átengedéséről*

(74) Majdnem az összes érdekelt fél ([45]) azt állította, hogy a Hidroelectricával kötött szerződéseik az államnak nem felróhatóak, mivel a Hidroelectrica alapszabályának értelmében az igazgatóság átruházta végrehajtó jogkörét a vezérigazgatóra. Azt állították, hogy az igazgatósági tagok nem vettek részt a Hidroelectrica napi üzleti tevékenységében, ideértve a szerződésekre vonatkozó tárgyalásokat is.

(75) Az egyik érdekelt fél ([46]) szerint, a felróhatóságra vonatkozó bizonyítási teher a Bizottságot terhelte. Az érdekelt fél kifogásolta, hogy az adott intézkedés az államnak felróható lett volna, mivel ehhez nem volt elegendő pusztán az állam többségi részesedése a Hidroelectrica alaptőkéjében. Azt állította továbbá, hogy a Bizottság kizárólag „utalások" és feltételezések alapján jutott erre a következtetésre, nem pedig konkrét tények alapján, ami ellentétes volt az esetjog követelményeivel. Az érdekelt fél azzal érvelt, hogy a szóban forgó következtetés alátámasztásához konkrét bizonyítékokra, mint például a dokumentumok, ténybeli elemek és az állam nevében tett konkrét intézkedések, lett volna szükség.

(76) Más érdekelt felek ([47]) azt állították, hogy nem történt meg az állami források átengedése. Azzal érveltek különösen, hogy az állami ellenőrzés alatt álló vállalkozás által ajánlott, állítólagosan alacsonyabb ár nem volt elégséges tényező az állami források meglétére való hivatkozáshoz. Azt állították továbbá, hogy a szóban forgó források felhasználására vonatkozóan a román állam beavatkozását konkrétan meg kellett volna állapítani. Az érdekelt felek hangsúlyozták továbbá, hogy a Hidroelectrica alapszabályának megfelelően, a szerződéskötés a vezérigazgató és nem az igazgatóság kizárólagos határkörébe tartozik, ezért az állam nem vett részt a Hidroelectrica szerződéskötési döntéshozatali eljárásában.

5.1.5. *Nem volt verseny torzulás*

(77) Az érdekelt felek közül ([48]) néhányan azt állították, hogy a Hidroelectricával kötött szerződéseik nem torzították a versenyt sem potenciálisan, sem ténylegesen, a következő okok miatt: i. nem állapítottak meg olyan lényeges piacot, amelyen a nyújtott állami támogatás megerősítette volna egy vállalkozás helyzetét más vállalkozásokkal szemben, az EU-n belüli kereskedelemben és ii. a román villamosenergia-piac nem volt koncentrált, amint azt a Herfindahl-Hirschman (HHI) piaci koncentráció index kimutatta.

([45]) AlpiqRomEnergie, AlpiqRomIndustrie, Electromagnetica, Energy Holding, Electrocarbon és Elsid, ArcelorMittal és Alro.
([46]) Energy Holding, az egyik villamosenergia-kereskedő.
([47]) EFT, Electromagnetica, Luxten-Lighting és Energy Holding.
([48]) EFT, Electromagnetica, Luxten-Lighting és Alro.

5.1.6. *Nem volt szelektivitás*

(78) Az érdekelt felek közül néhányan ([49]) azt állították, hogy a Hidroelectricával kötött szerződéseikből nem származott szelektivitás, mivel azonos vagy hasonló szerződéseket kötöttek más kereskedőkkel (villamosenergia-kereskedők) vagy azok elérhetőek voltak a piacon más felek (nem kereskedők) számára is.

5.1.7. *A módosítások elválaszthatatlansága az eredeti szerződéstől*

(79) Az Electrocarbon és az Elsid azt állította, hogy a szerződések módosításai nem választhatók el a szerződésektől. Felvetették azt is, hogy még ha a módosításokat különálló kötelezettségvállalásoknak lehetett volna tekinteni, az árváltozások akkor is megfeleltek a piacgazdasági eladói elvnek, ezért nem tartalmaztak állami támogatást.

5.1.8. *Az egyetlen ok, amiért a Hidroelectrica fizetésképtelenséget jelentett be, az volt, hogy megszabaduljon szerződéses kötelezettségeitől*

(80) Néhány villamosenergia-kereskedő ([50]) állítása szerint az egyetlen ok, amiért a Hidroelectrica fizetésképtelenséget jelentett be, az volt, hogy megszüntesse szerződéses kötelezettségeit. Azzal érveltek, hogy míg a Hidroelectrica a múltban teljes körűen kihasználta a szerződésekből származó hasznot, többé már nem akarta betartani a vállalt kötelezettségeket, ezért a fizetésképtelenség bejelentése látszott kiútnak a szerződésekből.

5.2. **Más érdekelt felek észrevételei**

(81) Az Alrora vonatkozó, az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatban, a Bizottság az állítólagos kedvezményezetteken kívül, más felektől is kapott észrevételeket: i. az Alro egyik versenytársának észrevételei; és ii. névtelen féltől kapott (állampolgári) észrevételek.

5.2.1. *Az Alro egyik versenytársától érkezett észrevételek*

(82) Az Alro egyik versenytársa azt állította, hogy az energiatőzsde piaci árai és a spot piaci árak irrelevánsak voltak a villamos energia alumíniumgyártókkal kötött szállítási szerződésekre vonatkozó viszonyítási áraként. Az Alro versenytársa szerint, az alumíniumgyártóknak elsősorban a hosszú távú és viszonylag előre látható villamosenergia-szállítási szerződésekre van szükségük ahhoz, hogy ne kelljen felfüggeszteniük a gyártást a fenntarthatatlanul magas villamosenergia-árak miatt, valamint a villamosenergia-árak és a termelői haszon miatti leállás kockázatának elkerülése érdekében.

(83) Az Alro versenytársa azt állította továbbá, hogy a hosszú távú villamosenergia-szállítási szerződésekben meghatározott díjakat az értéktőzsde és/vagy spot piaci és/vagy más iparágak áraival összehasonlítva, a piaci valóság torzulhatott és ezzel rossz precedens keletkezett, ami jelentős kockázattal járt nem csak az Alrora és/Vagy versenytársaira, hanem a teljes európai piacra nézve.

(84) Ezenkívül az Alro versenytársának állítása szerint a versenyre gyakorolt hatást az alumíniumgyártók által a villamos energiáért fizetett árak alapján kellett volna értékelni globális, de legalább európai szinten. Mivel a villamosenergia-költségek az alumíniumgyártás teljes költségének több mint egyharmadát teszik ki, valamint figyelembe véve, hogy az alumíniumgyártók a villamos energiát a belföldi piacon vásárolták és ezt követően vettek részt a világszintű versenyben, a releváns értékeléshez azokat a villamosenergia-árakat kellett volna felmérni, amelyeket az alumíniumgyártók világszinten fizettek. Következésképpen az Alro versenytársa kifogásolta, hogy a verseny potenciális torzulásának megfelelő értékeléséhez a Bizottságnak ellenőriznie kellett volna, hogy az állítólagos állami támogatás ténylegesen a versenytársak költségei alá csökkentette-e az Alro termelési költségeit, előnyhöz juttatva ezzel az Alrot, figyelembe véve a globális és/vagy európai versenytársak díjait.

([49]) EFT, Luxten-Lighting, Electrocarbon és Elsid.
([50]) Alpiq RomEnergy és Alpiq RomIndustries.

(85) Az Alro versenytársa azt állította továbbá, hogy az összehasonlítható „piaci ár" meghatározásához szükséges információk hiányában, *„az árak költségekhez és észszerű haszonkulcshoz viszonyítása elfogadható jogos árképzési módszerként"*. Ugyanez a logika alkalmazható *„az LME árak alapján indexelt árak felajánlására vonatkozó döntésekre"*. Arra hivatkozott továbbá, hogy az alumíniumgyártók egyedi jellemzői és a vevői profil objektíven igazolhatja az értéktőzsde árai alatti villamosenergia-árat, a költség-alapú árképzést és az LME-indexált árak alkalmazását.

5.2.2. *Állampolgári észrevételek*

(86) Az állampolgár azt állította, hogy az Alro kedvezményes áron, azaz a piaci ár (mint például az OPCOM és ANRE árak) alatt vásárolt villamos energiát a Hidroelectricától. Az állampolgár azzal érvelt továbbá, hogy az Alro szerződéses árának kiigazítása LME képleten alapuló indexálási mechanizmuson keresztül, diszkriminatív árképzési módszer volt a piacon jelenlévő többi villamosenergia-vásárlóval szemben.

(87) A Bizottság észrevételeket kapott ugyanettől az állampolgártól a villamosenergia-kereskedőkkel kötött szerződésekre vonatkozóan is, miszerint a szerződések állami támogatással jártak. Nem nyújtott semmilyen bizonyítékot a fenti érv alátámasztására.

6. A ROMÁN HATÓSÁGOK HARMADIK FELEK HOZZÁSZÓLÁSAIRA VONATKOZÓ ÉSZREVÉTELEI

(88) A román hatóságok válaszoltak az érdekelt felek hozzászólásaira. Így különösen, a román hatóságok fenntartották a 2012 júliusában kifejtett álláspontjukat a Hidroelectrica villamosenergia-kereskedőkkel kötött szerződéseire vonatkozóan és elmagyarázták, hogy a szóban forgó szerződések nem voltak jellemzően megalapozott és hosszú távú szerződések, legalább két okból: i. a vevő egyoldalúan felmondhatta bármelyik szerződést 30 napos felmondási idővel, megfelelő kompenzáció fizetése nélkül, míg a Hidroelectrica ezt nem tehette meg; és ii. a vevőnek szállítandó óránkénti teljesítmény a vevő mérlegelése szerint változó lehetett és az is volt.

(89) Ezenkívül a román hatóságok kifogásolták, hogy a szerződések megkötése vagy a szerződések módosítása után, a vevők jogosultak voltak (amely jogot ténylegesen gyakoroltak) növelni vagy csökkenteni a szükséges villamosenergia-mennyiséget, a szállítás előtt egy nappal kibocsátott értesítés útján, amely a spot ügyletek jellemzője.

(90) A Electrocarbonnal és az Elsiddel kötött szerződésekre vonatkozóan a román hatóságok nem fejtették ki álláspontjukat. Indoklásként a román hatóságok hozzáfűzték, hogy nem volt tudomásuk arról, hogy az Electrocarbon és az Elsid is érintett volt a villamosenergia-nagykereskedelemben.

(91) A román hatóságok megfelelően alátámasztott és részletes észrevételeket tettek az Alro és az ArcelorMittal hozzászólásaira vonatkozóan, amely azt a következtetésüket igazolta, hogy szerződéseik nem jártak állami támogatással. A román hatóságok részletesen elmagyarázták, hogy az állam nem adott semmilyen utasítást a Hidroelectrica igazgatóságában lévő képviselői számára, továbbá a román társasági jog kötelezi az igazgatósági tagokat arra, hogy a társaság, és ne az őket kinevező részvényesek érdekében járjanak el.

(92) A román hatóságok azt állították továbbá, hogy az Alrot a Hidroelectrica saját termeléséből látták el, ezért a jövedelmezőséget a Hidroelectrica saját termelési költségeihez viszonyítva kellett mérni. A román hatóságok világossá tette, hogy az ArcelorMittal, az Alro után a második legnagyobb villamosenergia-fogyasztó Romániában és kifejtették, hogy ugyanaz érvényes a villamos energiára, mint bármely más termékre: minél nagyobb a vásárolt mennyiség, annál alacsonyabb a szerződéses ár.

(93) A román hatóságok megerősítették továbbá az ArcelorMittal észrevételeit, miszerint (amint azt az ANRE jelentette) a megrendelésben 150 000 MWh/év igényt feltüntető ipari fogyasztók által fizetett átlagár csak 11 RON/MWh összeggel volt magasabb, mint amit az ArcelorMittal 2010-ben fizetett. A hatóságok ugyanígy érveltek a különbözet magyarázatához: i. a lineáris profilú szállítás lehetőséget biztosít a villamosenergia-szállító számára termelési költségeinek optimalizálására; ii. a fenntartási költségek jelentősen csökkennek; iii. csökken a véletlen leállások száma és időtartama; és iv. jelentősen csökken a villamosenergia-piac ingadozása, amely tényező megnyilvánul a villamos energia beszerzési költségeinek csökkenésében is.

(94) Az Alro versenytársának észrevételeire vonatkozóan, a román hatóságok teljes mértékben jóváhagyták a versenytárs álláspontját és alátámasztották véleményét, amely szerint egy európai alumíniumgyártó állt versenyben bármely más, világszintű alumíniumgyártóval. Emellett, a román hatóságok azt állították, hogy az Alróval kötött szerződés nem torzította a versenyt a globális alumínium piacon.

(95) A román hatóságok érvelése szerint pénzügyi szempontból, bármely racionális villamosenergia-termelő jobb árat ajánlott volna az alumínium gyártónak az OPCOM-PCCB vagy spot piaci áraknál, mivel az alumínium gyártó egyedi jellemzőkkel rendelkezik. Kifejtették továbbá, hogy a spot piaci ár nem lehetett megfelelő viszonyítási alap az ipari fogyasztóval kötött hosszú távú szerződéshez. A kétoldalú szerződésekben meghatározott áraknak, az előnyös fizetési feltételekkel és nagy mennyiségű fogyasztással, kiszámítható fogyasztási sávban, sokkal alacsonyabbnak kell lenniük a spot piaci áraknál.

(96) Az állampolgári hozzászólásokat a román hatóságok alaptalannak tartották. Az állampolgári állításra vonatkozóan, miszerint az Alro részére megállapított árak a Romániában az egyenértékű ügyletekre vonatkozó árak alatt voltak, a román hatóságok kifejtették, hogy az állampolgár teljesen figyelmen kívül hagyta az egyes ügyletek speciális elemein alapuló áringadozást (azaz: nagy mennyiségű villamos energia sávos fogyasztással, magas szintű kiszámíthatóság, valamint az eladóra nézve előnyös fizetési feltételek).

(97) Az állampolgár második állítását illetően, miszerint az Alronak biztosított lehetőség az árak LME képleten alapuló kiigazítására diszkriminációló volt a villamosenergia-piac többi szereplőjével szemben, a román hatóságok az alábbiak szerint érveltek: i. ezt a gyakorlatot a román jogszabályok teszik lehetővé, mivel a Hidroelectrica nyereséghez jutott az érintett szerződésből és ii. a megállapodás az eladó és a vevő közötti partnerségi forma volt, ahol a vevő megosztotta az alumínium értékesítésből származó nyereségét.

7. **ÉRTÉKELÉS**

7.1. **Az állami támogatás megléte**

(98) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében, a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármely formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet. Ahhoz, hogy az intézkedés az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerint állami támogatásnak minősüljön, az összes feltételnek teljesülnie kell.

(99) Ezért fel kell mérni, hogy a vizsgálat alá vont szerződések állami támogatást nyújtottak-e az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerint a Hidroelectrica által értékesített villamos energia vevői számára, azaz: Alpiq RomEnergie, Alpiq RomIndustries, EFT, Electrica, Electromagnetica, Energy Holding, EURO-PEC, Luxten-Lighting, Alro, ArcelorMittal, Electrocarbon és Elsid, Románia EU-csatlakozása után.

(100) Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének többi alkalmazási feltétele között ez csak akkor lenne így, ha a szerződések a megkötésükkor előnyben részesítettek volna bizonyos vevőket, a szokásos piaci feltételeket meghaladó gazdasági előnyt biztosítva számukra, és ebben az esetben is csak akkor, ha a szerződésekből és későbbi módosításaikból származó előny nem kizárólag román állami forrásoknak tulajdonítható, hanem állami intézkedéseknek, utasításoknak vagy döntő befolyásnak is, nem pedig a Hidroelectrica független kereskedelmi döntéseinek.

(101) A Budapesti Erőmű ügyében hozott határozatnak megfelelően ([51]) az állami támogatási intézkedések a csatlakozás előtt léptek hatályba, és azokat a csatlakozás után is alkalmazandónak kell tartani, akár meglévő támogatásról, akár a csatlakozást követő, új támogatásról van szó. Ahhoz, hogy ezek az intézkedések meglévő támogatásnak minősüljenek, kifejezetten szerepelniük kell a tagállam Európai Unióhoz történő csatlakozási okmányában; jelen esetben a Románia és Bulgária Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződés („Csatlakozási okmány") V. sz. mellékletében ([52]). A Csatlakozási okmány V. sz. melléklete nem sorolja fel kifejezetten a szerződéseket. Figyelembe véve, hogy a szerződések a csatlakozás után is alkalmazandóak maradtak, a hivatkozott ítélkezési gyakorlat szerint kizárólag új támogatásoknak tekinthetők, ezért csak a csatlakozás időpontjától (2007. január 1.) kell ezeket értékelni, az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdésében meghatározott négy feltétel szempontjából.

([51]) T-80/06 és T-182/09. sz., *Budapesti Erőmű kontra Európai Bizottság* egyesített ügy, 50–62. pont.
([52]) HL L 157., 2005.6.21., 96. o.

Következésképpen, a Bizottságnak a szerződéseket, mint lehetséges, új támogatási intézkedéseket kell értékelnie, Románia csatlakozásának időpontjától, azaz 2007. január 1-től. A szóban forgó értékelés nem alapulhat a szerződések megkötésekor fennálló piaci körülményeken (lásd a (19) preambulumbekezdést), különösen annak eldöntése szempontjából, hogy a kérdéses szerződések a megkötéskor összhangban voltak-e a piaci árakkal. Ezért ezeket a körülményeket a továbbiakban nem értékeljük.

7.2. **A piaci feltételeket meghaladó, lehetséges gazdasági előny értékelése**

(102) Annak megállapításához, hogy a villamosenergia-szállítási árak és feltételek, amelyeket a Hidroelectrica az állítólagos kedvezményezettekre alkalmazott, egyébként a román villamosenergia-piacon 2007-től elérhetőek voltak-e vagy sem, a Bizottságnak először megfelelő viszonyítási árat kell találnia, amely tükrözi az elérhető piaci árat i. abban az időszakban, amikor a szerződések Románia EU-csatlakozását követően érvényben voltak és ii. abban az időszakban, amikor a Bizottság megindította a hivatalos eljárást a szerződésekre vonatkozóan.

7.2.1. *A piaci feltételeket meghaladó gazdasági előny*

(103) A gazdasági előny meglétének vagy hiányának felmérésénél, a Bizottság olyan piaci szereplőt tekintett viszonyítási pontnak, amelyet a Hidroelectricával azonos vagy ahhoz hasonló kötelezettségek terheltek, azonos lehetőségei voltak és ugyanolyan jogi és gazdasági feltételekkel szembesült, mint ami Romániában a vizsgált időszakban elérhető volt, figyelembe véve a piaci szereplő nehézségeit és kereskedelmi céljait ([53]). Ha ki kell zárni az állami támogatás meglétét, az állami tulajdonban lévő társaságnak termékei értékesítésénél úgy kell eljárnia, mintha piacgazdaságban működő, magánszektorbeli szereplő lenne, amely megpróbálja maximalizálni bevételét és minimalizálni a veszteséget. Más szóval, az állami -tulajdonban lévő szállító kereskedelmi szállítási szerződéséből származó jogtalan gazdasági előny meglétének értékelésénél fel kell mérni, hogy a nem állami tulajdonban lévő szállító,hasonló helyzetben milyen mértékben járt volna el ugyanilyen módon.

(104) Hasonlóképpen, míg a villamosenergia-díjak közötti, az állam által rögzített árkülönbözet és a magasabb szabadpiaci árak első látásra állami támogatás meglétét jelezhetik, objektív okok miatt még mindig lehetséges az a megállapítás, hogy a vizsgált szerződésekben meghatározott alacsonyabb árszintek nem nyújtottak a piaci feltételeket meghaladó gazdasági előnyt a villamosenergia-vásárlók számára ([54]). Végül, a villamosenergia-piacok piaci feltételeit meghaladó villamosenergia-árakként meghatározott állami támogatás lehetőségének vizsgálatánál, komplex piaci keretek között, a Bizottságnak jogszerűen egyedi módszerekre vagy gazdasági modellekre kell hagyatkoznia, hogy meghatározza, milyen mértékben térnek el a szerződéses árak a piaci áraktól ([55]).

(105) Valójában a szerződéses árakat évente, vagy a szerződésben meghatározott ár fölötti összegre korrigálták vagy több szerződésre évente megállapították, az Alro esetét kivéve, amelynél a tényleges éves díj a szerződéses indexálási képlet alkalmazásának eredménye. Függetlenül attól, hogy volt-e gazdasági előny vagy sem, a vizsgált időszak minden egyes évére értékelték, 2007. január 1-től kezdődően.

— Villamosenergia-kereskedőkkel, elektródagyártókkal és az Alróval kötött szerződések

(106) A (24)–(35) preambulumbekezdésben leírtaknak megfelelően, a Bizottság több villamosenergia-piaci szegmenst is megvizsgált Romániában, 2007 és 2010 között. Az egymással összehasonlítás érdekében meg kell vizsgálni a vizsgált időszak szerződéseiben meghatározott árakhoz legközelebbi és legmegfelelőbb összehasonlító tényezőket.

(107) A jól működő, megfelelő likviditással és eszközökkel rendelkező villamosenergia-piacokon, amelyek biztosítják a jövőbeni szállítások árának kiszámíthatóságát, a spot árak jól mutatják vagy jól közelítik a piaci árakat, így viszonyítási alapként használhatók az egyedi szerződésekben szereplő árszintek értékeléséhez. Azonban a jelen esetben, figyelembe véve a viszonylag nagy arányú keresletet, amely Romániában 2007-ben még mindig kielégíthető volt a szabályozott díjszabások alapján az OPCOM kereskedelmi platformok korlátozott likviditását a 2007–2010 időszakban, a vizsgált szerződések tárgyát képező villamosenergia-mennyiségeket, az OPCOM által kezelt energiatőzsdék (mint lényeges trösztellenes piac, amelyen gyakorolták az erőfölénnyel való visszaélést – (30)–(31) és (34) preambulumbekezdés) létrehozását, valamint tekintettel a harmadik felektől kapott észrevételekre ((60)–(63) preambulumbekezdés), *prima facie* alapon nem lehet megállapítani, hogy a spot árak vagy az OPCOM PCCB platform árak tekinthetők megfelelő viszonyítási alapnak a piaci árakat meghaladó gazdasági előny meglétének felméréséhez.

([53]) Az ítélkezési gyakorlatot lásd: 39. lábjegyzet, 69–89. pont.

([54]) A Bizottság 2014/456/EU határozata (2014. február 4.) a Spanyolország által végrehajtott SA.21817. (C 3/07.) (korábbi NN 66/06.) számú állami támogatásról Spanyol villamosenergia-tarifák: a fogyasztók (HL L 205., 2014.7.12., 25. o.), (113)–(120) preambulumbekezdés.

([55]) A T-80/06 és T-182/09. sz., *Budapesti Erőmű kontra Európai Bizottság* egyesített ügy, 104–114. pont.

(108) A Bizottság ezért eltekintett attól, hogy az OPCOM átlagárat tekintse viszonyítási alapnak a Hidroelectrica szerződésekben megállapított árakhoz, amelyre az eljárás megindításáról szóló határozatokban felvetett kétségeket alapozta a gazdasági előny meglétére vonatkozóan, a tíz villamosenergia-kereskedővel és a két elektródagyártóval kötött szerződésekben. A vizsgálat igazolta, hogy az OPCOM-hoz hasonló platformokon, rövidebb futamidőre, standard feltételekkel történő kereskedés – akár „másnapi", akár „egy éves vagy rövidebb" alapon, vagy a villamosenergia-hálózat üzemeltetője részére nyújtott kiegészítő vagy kiegyenlítő szolgáltatások céljából – nem tekinthető észszerű alternatívának a Hidroelectrica vizsgálat alá vont, egyedi szerződései esetén, a román piac speciális körülményei között, a vizsgált időszakban. A szóban forgó szerződéseket közvetlen tárgyalások útján kötötték meg, a vevő és a szállító speciális szállítási igényeinek összeegyeztetése érdekében, olyan rugalmassággal, amely más piaci szegmensekben nem állt rendelkezésre. Ezért, a piaci feltételeket meghaladó gazdasági előny meglétének megállapítása érdekében meg kell vizsgálni a Romániában más piaci szegmensekben, 2007-ben és azt követően elérhető feltételeket, akkor is, ha ezeket nem határozták meg az eljárás megindításáról szóló határozatokban.

(109) A szabályozott piacra vonatkozóan, amelyen a Hidroelectrica a tényállás idején termelésének körülbelül egyötödét ténylegesen kínálta ((31) preambulumbekezdés), az összehasonlítás a szabályozott árakkal, amelyeket a Hidroelectrica évente felszámított az elfogadható költségek és az ANRE villamosenergia-szabályozó által megadott megtérülési ráta alapján azt mutatja, hogy az összes vizsgált szerződéses ár folyamatosan és jelentősen magasabb volt a szabályozott áraknál a 2007 és 2010 közötti időszakban ((26) preambulumbekezdés és 1. melléklet). Következésképpen a Hidroelectrica számára gazdaságilag racionális döntés volt, hogy folytassa a szállítást a jelenlegi eljárásokban szereplő, állítólagos kedvezményezettek részére 2007 után is, mivel az érintett szerződések nagyobb haszonnal jártak, mint a szabályozott piacokon kínált szerződések. Mindenesetre, összehasonlítást végezve a szabályozott piacon kínált mennyiség növelésének elméleti alternatívájával, a Hidroelectrica nem tudta tetszése szerint átvinni villamosenergia-kínálatát a vizsgált szerződésekből a szabályozott piacra, mivel a szabályozott piacokon kínált mennyiséget az ANRE *ex ante* meghatározta.

(110) Ugyanez igaz, *mutatis mutandis*, a kiegyenlítő és másnapi piac kereskedési feltételeire. Figyelembe véve a Hidroelectrica termelési jellemzőit, részben a szállítható villamos energia és az alacsony határköltségek alapján egyértelmű, hogy a Hidroelectrica alkalmanként nagyobb bevételt érhetett volna el, ha villamosenergia-kínálatát átviszi a vizsgált szerződésekből a másnapi és a kiegyenlítő piacokra, különösen a villamos energia csúcsidőben történő szállítására összpontosítva, amikor az árak jelentősen emelkednek. Ennek ellenére, különböző okokból, a szóban forgó piaci szegmensekben érvényes piaci feltételek és árak nem tekinthetők reprezentatív piaci feltételeknek, amelyekkel a vizsgált szerződéseket össze lehetne hasonlítani annak megállapításához, hogy a szerződések gazdasági előnyhöz juttatták-e a vevőket.

(111) Először is, úgy tűnik, hogy a Hidroelectrica villamos energiát kínált a szóban forgó piaci szegmensekben, 2007 és 2010 között, bár korlátozott mennyiségben – nagyságrendileg kevesebb, mint az értékesítések 10 %-a ((31) preambulumbekezdés). A lényeges kérdés az, hogy ezek a piacok érvényes alternatívát jelenthettek-e a Hidroelectrica helyett eljáró racionális piaci szereplő számára, meghatározva értékesítése 63 %-ának rendeltetési helyét, azon értékesítések vonatkozásában, amelyeket a Hidroelectrica a kétoldalú szerződések alapján teljesített 2007 és 2010 között.

(112) A szóban forgó piacokon végzett kereskedés kiemelt jellemzőkkel rendelkezik, amelyek lehetetlenné teszik a teljes román piacra vagy a Hidroelectrica hosszú távú szerződéseire vonatkozó piaci feltételek meghatározását. Valójában a kiegyenlítő vagy kiegészítő szolgáltatások piacát a villamosenergia-termelők az átviteli rendszer üzemeltetőjén keresztül látják el, kiszámíthatatlan kereslet és az egyes vevők keresleti mintái alapján. A másnapi piacon a szállítás szintén egyik napról a másikra kiszámíthatatlan árakkal és mennyiségekkel jár. Más szóval, a vizsgált hosszú távú szerződések, akár a szerződéses rendelkezésektől eltekintve és feltételezve, hogy feloszthatók egymást követő, évente felülvizsgálható szerződésekre, nem hasonlíthatók össze ugyanerre az időszakra vonatkozó, 365 napos szerződések sorozatával. Az említett alternatív piaci szegmensek egyike sem kínálhatott olyan jövedelem-kiszámíthatóságot és -stabilitást, amelyre a Hidroelectricának szüksége volt és nem feleltek meg a Hidroelectrica termelési jellemzőinek és beruházási tervének ((13)–(15) preambulumbekezdés).

(113) Végül, lényegében a 2007-től 2010-ig román szállítók és a releváns vevők között évente, a másnapi piacon és a kiegyenlítő piacon kereskedett összes mennyiség mindig kevesebb volt, mint a vizsgált szerződések alapján szállított éves mennyiség (lásd: (30), (31) és (38) preambulumbekezdés). A fenti időszak alatt egyik piaci szegmens sem rendelkezett a megfelelő kapacitással és likviditással a vizsgált szerződések alapján értékesített mennyiségek felvételére. Más szóval még azzal a valószerűtlen feltételezéssel is, hogy a Hidroelectrica helyettesíthette volna a román termelőket és értékesítőket az egyik vagy mindkét piaci szegmensben, a Hidroelectricának még mindig

további vevőket kellett volna találnia a szóban forgó mennyiségekre. Következésképpen, az ebben a szűk piaci szegmensben alkalmazott feltételek és árak, bármivel is járnak, nem használhatók referenciaként a hosszú távú Hidroelectrica szerződésekben szereplő árakkal történő szignifikáns és objektív összehasonlításhoz.

(114) Figyelembe véve a szerződések lényeges jellemzőit a szállítási rugalmasság, a hosszú futamidő és a szerződött mennyiség szempontjából, valamint a román piaci feltételeket a vizsgált időszakban a román piacon érvényes feltételeket meghaladó gazdasági előny lehetséges meglétének meghatározásához használt, legjobban közelítő összehasonlító adatok az egyedi szerződéseket közvetlen tárgyalások útján megkötő, nagy fogyasztókkal megállapodott árak voltak, mivel ezek az árak nem voltak merevek és azokat előre meghatározták. Ezért azt kell elemezni, hogy a vizsgált szerződések összhangban voltak-e a román piacon jelenlévő többi eladó, közvetlen tárgyalások útján kötött szerződéseiben megállapított árakkal. Ebben az esetben a közvetlen tárgyalások útján kötött, a vizsgált szerződésekkel egyidejűleg érvényben lévő kétoldalú szerződéseket lefedő, a (35)–(38) preambulumbekezdésben adatállomány alkotja a Bizottság rendelkezésére álló legmegfelelőbb alapot az Alro, Electrocarbon és Elsid villamosenergia-kereskedőkre terhelt szerződéses árak összehasonlításához. Ezért a Bizottság összehasonlította a szóban forgó árakat a 2007. január 1-től 2010 végéig terjedő időszakra vonatkozó adatállományból származó árakkal.

— Az ArcelorMittallal kötött szerződések

(115) A 2009-ben és 2010-ben a Hidroelectrica és az ArcelorMittal között az OPCOM-PCCB piacon kötött szerződéseket illetően a Bizottság nem veszi figyelembe, hogy az eljárás megindításáról szóló, vonatkozó határozatban hivatkozott, az OPCOM-PCCB piacon rendelkezésre álló két kereskedő párhuzamos ajánlataiban meghatározott árak megfelelő viszonyítási árat jelentenek, az alábbi okokból:

— A 2009. évi szerződésre vonatkozóan, az OPCOM-on tett két párhuzamos ajánlat egyike sem volt érvényes. Az Energy Holding visszavonta az azonos időszakra, mennyiségre és szállítási feltételekre adott párhuzamos ajánlatát, az ArcelorMittal ajánlatának aukciója előtt ([56]). A másik ajánlat, a Petprod ajánlata nem volt elfogadható viszonyítási alapként, mivel az ArcelorMittalnak vételre felajánlott mennyiségnek csak a felét fedte le;

— A 2010. évi szerződéssel kapcsolatban, a párhuzamos ajánlatokat adó két kereskedőre vonatkozó pénzügyi adatok azt mutatták, hogy a kereskedők nem bírták volna el a veszteséget, ha nem sikerül továbbértékesíteniük a villamos energia nagy mennyiségét, amelyet a Hidroelectricától meg kívántak vásárolni: a szóban forgó két kereskedő valós szándéka 2010-ben az volt, hogy magasabb áron továbbértékesítse a villamos energiát az ArcelorMittalnak. Valójában mindkét ajánlatot azonnal visszavonták, miután az ArcelorMittal vételi ajánlatát a Hidroelectrica 2010. december 29-én elfogadta, ami azt jelzi, hogy az érintett kereskedők nem számítottak a szóban forgó mennyiség eladására az ArcelorMittaltól eltérő vevő számára ([57]).

(116) Teljesen összehasonlítható szerződések alkalmazásának hiányában, az OPCOM-PCCB átlagárak nem tekinthetők érvényes viszonyítási alapnak a két ArcelorMittal szerződéshez, figyelembe véve, hogy az OPCOM-on kereskedett energia mennyiség korlátozott volt és a ténylegesen végzett ügylet típusok nem voltak összehasonlíthatóak.

(117) Az eljárás megindításáról szóló határozatokban előadott, előzetes szempontok ellenére és figyelembe véve az ArcelorMittal által vásárolt villamos energia nagy mennyiségét, azt a tényt, hogy az ArcelorMittal megbízható és pénzügyileg stabil Hidroelectrica ügyfél volt, valamint azt a tényt, hogy sem a kereskedők két párhuzamos ajánlata, sem az OPCOM-PCCB átlagárak nem jelentettek érvényes összehasonlító adatot a két ArcelorMittal szerződéshez, a Bizottság úgy vélte, hogy összehasonlítási célra a legjobb viszonyítási alap az adatállományba bevont többi szerződésben meghatározott ár lehet. Ezért, az eljárás megindításáról szóló határozatokra vonatkozóan kapott észrevételekre való tekintettel, a Bizottság módosította elemzését, és a két ArcelorMittallal kötött szerződés árait a hosszú távú szerződések összehasonlításához használt adatállomány alapján vizsgálta meg.

([56]) Az ArcelorMittal ajánlatát a Hidroelectrica 2009. december 23-án aukcióra bocsátotta, míg az Energy Holding 2009. december 22-én visszavonta ajánlatát.

([57]) Az Arelco és a Petroped két párhuzamos ajánlatát 2010. december 20-án, illetve 30-án visszavonták.

— A Bizottság hosszú távú szerződéses árakra vonatkozó ökonometriai elemzése

(118) A jól működő, megfelelő likviditással és eszközökkel rendelkező villamosenergia-piacokon, amelyek biztosítják a jövőbeni szállítások árának kiszámíthatóságát, a spot árak jól mutatják vagy jól közelítik a piaci árakat, így viszonyítási alapként használhatók az egyedi szerződésekben szereplő árszintek értékeléséhez. Azonban a jelen esetben, figyelembe véve a viszonylag nagy arányú keresletet, amely Romániában 2009-ben még mindig kielégíthető volt a szabályozott díjszabások alapján az OPCOM kereskedelmi platformok korlátozott likviditását a 2007–2010 időszakban és azt a tényt, hogy az OPCOM által kezelt energiatőzsdéket lényeges trösztellenes piacként jelölték meg, amelyen gyakorolták az erőfölénnyel való visszaélést, célszerű más, megfelelő viszonyítási alapot használni a piaci árakat meghaladó gazdasági előny meglétének felméréséhez.

(119) Következésképpen, a Bizottság a román hatóságok által átadott adatállományt használta, a legjobb rendelkezésre álló bizonyítéknak tekintve azt a román piaci feltételek tükrözésére. Az adatállomány megfelelő információkat tartalmaz ahhoz, hogy a Bizottság elemezhesse a román villamosenergia-piac feltételeit a vizsgált időszakban, a (36) és (37) preambulumbekezdésnek megfelelően. Az adatállomány alapján a Bizottság ökonometriai elemzést végzett, a vizsgált időszakban a vizsgálat alá vont Hidroelectrica szerződésekkel egyidejű, villamosenergia-szállítási szerződéseken alapuló viszonyítási ár becsléséhez. Az ökonómiai modellek használata a piaci feltételeket meghaladó gazdasági előny mértékének meghatározásához összhangban van a komplex piaci környezet precedenssel ((104) preambulumbekezdés), mint az alapügyben 2007 után Romániában fennálló piaci környezet (24–38. és 107. pont). Az ökonometriai elemzés teljes és részletes leírása és annak eredményei megtalálhatók a II. mellékletben.

(120) A „piaci feltételek" megállapítására alkalmas határozott viszonyítási alap hiányában, annak ellenőrzéséhez, hogy a szerződésekben szereplő árak a piaci szint felett voltak-e, a piaci viszonyítási árat helyettesítéssel, konzervatív feltételezések mellett, nevezetesen a becsült piaci árat jelentősen csökkentő eltéréseket figyelembe véve becsülték meg. A fenti konzervatív megközelítés alapján a Bizottság összehasonlította a Hidroelectrica szerződésekben meghatározott árakat az éves piaci viszonyítási árral, 2007 és 2010 között. Az összehasonlítást éves alapon végezték el, mivel valójában az eladási árakat évente módosították ([58]), a vonatkozó szerződéses rendelkezések ellenére.

(121) Az elemzésből látszik, hogy csak három állítólagos kedvezményezettnek származott haszna a piaci viszonyítási árral összhangban lévő tartományba tartozó áraknál alacsonyabb árakból:

— 2007 és 2010 között minden évben az Electrocarbonra és az Elsidre az adott évre vonatkozó piaci viszonyítási ár alatti szerződéses árat mutattak ki.

— A Luxten-Lightingnál ez a különbözet csak 2008-ban és 2009-ben nagyobb, mint a viszonyítási ár.

(122) Az elemzés kimutatja, hogy 2007 és 2010 között a Hidroelectrica által kilenc szerződésre alkalmazott árak, nevezetesen az Alpiq RomIndustries, Alpiq RomEnergie, EFT, Electromagnetica, Energy Holding, Euro-Pec, Electrica, ArcelorMittal és Alro szerződéseknél, teljesen összhangban voltak a piaci viszonyítási árral. A Luxten-Lightinggal kötött szerződés esetében, a 2007 és 2010 között alkalmazott árak nem térnek el jelentősen a többi, a román piacon közvetlen tárgyalások útján kötött szerződések áraitól.

(123) A fenitek alapján a Bizottság azt a következtetést vonta le, hogy az Alpiq RomIndustries, Alpiq RomEnergie, EFT, Electromagnetica, Energy Holding, Euro-Pec, Electrica, ArcelorMittal és Alro szerződések nem nyújtottak a piaci feltételeket meghaladó, jogosulatlan gazdasági előnyt a teljes vizsgált időszakban, sem a Luxten-Lightinggal kötött szerződés a 2007. és 2010. évben.

(124) Ugyanakkor, az empirikus elemzés három olyan szerződést azonosított, amelyeknél az ár nincs összhangban a viszonyítási árral, nevezetesen a Hidroelectrica és a Luxten-Lighting között 2008-ra és 2009-re kötött szerződések, valamint az Electrocarbonnal és az Elsiddel 2007–2010 időszakra kötött szerződések.

(125) A fentiek alapján a Hidroelectrica döntése a három szerződés (Elsid, Electrocarbon és Luxten-Lighting) fenntartásáról nem tekinthető racionális piaci szereplői döntésnek, mivel a Luxten-Lightinggal 2008-ra és 2009-re, valamint az Electrocarbonnal és az Elsiddel 2007–2010 időszakra kötött szerződések konzervatív feltételezések szerint nem érték el a piaci feltételeket (II. melléklet). Ezért, a Hidroelectrica szerződések jogosulatlan gazdasági előnyhöz juttatták a Luxten-Lightingot 2008–2009-ben, illetve az Electrocarbont és az Elsidet a 2007–2010 időszakban.

([58]) Lásd a jelen határozat I. mellékletét.

(126) Következésképpen, mivel úgy tűnik, hogy a Hidroelectrica Luxten-Lightinggal 2008-ra és 2009-re kötött szerződései, illetve az Electrocarbonnal és az Elsiddel 2007–2010 időszakra kötött szerződései előnyben részesítették a vevőket, a szokásos piaci feltételeket meghaladó jogosulatlan gazdasági előnyt biztosítva nem zárható ki a lehetőség, hogy a szerződések állami támogatást tartalmaztak az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében.

(127) Ezért a (120) preambulumbekezdésben leírt bizottsági ökonometriai elemzés eredményei alapján további elemzést kell végezni annak megállapítására, hogy a Luxten-Lightingra, az Electrocarbonra és az Elsidre vonatkozóan az állami támogatás meglétének egyéb halmozott feltételei közül az egyik teljesül-e.

7.3. **Állami források és az államnak való felróhatóság**

(128) Figyelembe véve, hogy a Hidroelectrica 80 %-ban az állam tulajdonában van, és az eladási bevételek esetleges kiesése csökkenti Románia, mint részvényes rendelkezésére álló forrásokat, a Bizottság arra következtethet, hogy a három szerződés (a Luxten-Lightinggal 2008-ra és 2009-re, illetve az Electrocarbonnal és az Elsiddel 2007–2010 időszakra kötött szerződések) alapján végzett villamos energia eladásból származó bevétel vagy a bevétel kiesése állami forrásokat érintett az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében.

(129) Ennek ellenére, nem szükségszerűen ugyanez a következtetés az államnak való felróhatóságra vonatkozóan, a Hidroelectricának az árakra és a három (a Luxten-Lightinggal, az Electrocarbonnal és az Elsiddel kötött) szerződés alapján 2007. január 1. után végzett értékesítésből származó bevételekre vonatkozó kereskedelmi döntései esetén. A puszta tény, hogy a vizsgált szerződésekben alkalmazott árakat a Hidroelectrica, mint a román állam többségi tulajdonában lévő vállalkozás számította fel, nem elegendő ok ahhoz a következtetéshez, hogy a szóban forgó döntések a román államnak felróhatóak voltak.

(130) Valójában mind a három szerződés érvényes volt 2007. január 1-jén ((19) preambulumbekezdés, I. melléklet). A Bizottság nem rendelkezik hatáskörrel annak megállapításához, hogy a szóban forgó három szerződés megkötése 2002-ben és 2004-ben, valamint azok bármely módosítása a Románia EU-csatlakozása előtti időszakban felróható volt-e a román államnak, sem a piaci körülmények értékelésére, amelyek között a szerződéseket megkötötték vagy módosították az adott időpont előtt ((101) preambulumbekezdés). A Hidroelectrica döntései, amelyek értékelésére a Bizottság hatáskörrel rendelkezik a következők:

— kifejezett vagy hallgatólagos döntés a Románia EU-csatlakozása előtt megkötött értékesítési szerződések érvényességének fenntartásáról 2007. január 1. után, és

— bármely olyan döntés, amely lényegesen módosította a szerződéses feltételeket Románia EU-csatlakozása után, így különösen a szerződéses árak módosítására vonatkozó döntések.

(131) Ebből a szempontból, még ha a román állam olyan helyzetben is volt, hogy ellenőrizhette a Hidroelectrica szabályzatát és döntően befolyásolhatta a társaság döntéseit, nem lehet automatikusan feltételezni, hogy a Luxten-Lightinggal a 2008–2009 évekre, valamint az Electrocarbonnal és az Elsiddel a 2007–2010 időszakra kötött szerződések fenntartására és a szerződéses árak módosítására vonatkozóan ténylegesen gyakorolta az ellenőrzést.

(132) A vonatkozó ítélkezési gyakorlatot illetően ([59]) meg kell vizsgálni, hogy a román hatóságok bármilyen módon érintetteknek tekinthetők-e a szerződések érvényességének fenntartásában és a szerződéses árak módosításában, valamint meg kell vizsgálni a döntésekben való részvételük valószínűtlenségét. Ennek érdekében, a vizsgált szerződésekre vonatkozó döntések román államnak való felróhatóságát a körülményekből és az összefüggésekből származó különböző tényezők befolyásolhatják, amelyek mellett a Hidroelectrica villamos energiát szállított a Luxten-Lightingnak a 2008–2009 években, illetve az Electrocarbonnak és az Elsidnek 2007 után.

(133) Különösen a vonatkozó ítélkezési gyakorlat alapján a három folyamatban lévő szerződés fenntartása és a szerződéses árak 2007 utáni módosítása Romániának felróható lehet, i. ha a Hidroelectrica nem dönthetett ezekben az ügyekben a hatóságok követelményeinek figyelembevétele nélkül, vagy ii. ha a Hidroelectricának figyelembe kellett vennie bármely kormányzati vagy miniszterközi szerv irányelveit. Hasonlóképpen figyelembe

([59]) A C-482/99. sz., *Franciaország kontra Bizottság* (Stardust Marine) ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2002:294) 51–58. pontja.

kell venni a következőket: iii. a Hidroelectrica része-e a közigazgatási struktúrának, iv. tevékenységeinek jellege és a piacon végzett tevékenysége magánszektorbeli piaci szereplőkkel fennálló szokásos versenyfeltételek mellett, v. a Hidroelectrica jogi státusa (abban az értelemben, hogy a közjog vagy az általános társasági jog hatálya alá tartozik-e), vi. a felügyelet intenzitása, amelyet a hatóságok a társaság vezetősége felett gyakorolnak vagy vii. bármely más mutató, amely arra utal, hogy a hatóságok részt vettek a szerződések fenntartásában és a szerződéses árak módosításában, vagy annak valószerűtlenségére, hogy ezekben nem vettek részt, figyelembe véve továbbá viii. a Hidroelectrica döntéseinek terjedelmét, azok tartalmát vagy a döntésekben meghatározott feltételeket ([60]).

(134) A Hidroelectrica társaságra az általános társasági jogot kell alkalmazni, a társaság nem része a közigazgatási struktúrának. Valójában a Hidroelectrica igazgatósági tagjai megbízásaikat összeköthetik kormányzati tisztségeikkel ((12) preambulumbekezdés). Ez azt sugallhatja, hogy az igazgatósági tagokat inkább a kormányhoz való közelségük alapján választották ki, mint üzleti tapasztalataik vagy alkalmasságuk szerint. Noha vannak arra utaló jelek, hogy a Hidroelectrica köteles figyelembe venni a kormányzati vagy miniszterközi szervek irányelveit, nincs olyan utalás, amely szerint ezeket az irányelveket a három szerződés érvényességének fenntartása és a szerződéses árak emelése céljából adták volna ki. Így különösen, nincs olyan utalás, amely szerint a Hidroelectrica közgyűlése vagy igazgatósága bármely szerepet játszott volna a villamosenergia-szállítási kereskedelmi szerződésekkel (vagy azok fenntartásával) és/vagy a szóban forgó szerződések szerint alkalmazott árak módosításával kapcsolatos döntésekben ((12) preambulumbekezdés). Amint azt az érdekelt felek megjegyezték, a Hidroelectrica alapító okirata és a román társasági jog szerint a vezérigazgató irányítja a társaságot, képviseli a társaságot napi üzleti tevékenysége során és önállóan határoz azokban az ügyekben, amelyek nem tartoznak a közgyűlés vagy az igazgatóság kizárólagos hatáskörébe. A román hatóságok hangsúlyozzák, hogy az igazgatósági tagoknak döntéseiket a társaság érdekében kell meghozniuk.

(135) A 445/2009. sz. miniszteri rendelet, amelyre a Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozatokban hivatkozott ((44) preambulumbekezdés) nem volt hatással az alapügyben szereplő három szerződés feltételeire. A fenti rendelet 1. cikkének (2) bekezdését illetően a folyamatban lévő kétoldalú szerződések általános kivételt képeztek a szabály alól, amely alapján a Gazdasági, Kereskedelmi és Üzleti kapcsolatok Minisztériumának képviselői és az állami tulajdonban lévő villamosenergia-társaságok igazgatósági tagjai kötelesek voltak biztosítani, hogy 2010. március 31-től a nagykereskedelmi piacra szánt villamosenergia-mennyiséget kizárólag az OPCOM-on lehessen értékesíteni. Amint azt a (101) preambulumbekezdésben megjegyeztük, az alapügyben szereplő szerződések EU állami támogatásra vonatkozó szabályai szempontjából történő vizsgálatára vonatkozó hatáskör Románia EU-csatlakozásakor keletkezett, vagyis három évvel a 445/2009. sz. miniszteri rendeletben megállapított határidő előtt és több mint két évvel a rendelet meghozatala előtt. Ebből következik, hogy ez a szabály nem létezett akkor, amikor az alapügyben szereplő szerződések alkalmassá váltak az EU szabályok szerinti ellenőrzésre. Ezenkívül a Hidroelectrica és az Elsid, valamint a Hidroelectrica és az Electrocarbon között létrejött – 2010. március 31. előtt érvényben lévő – kiskereskedelmi szerződések nem lettek volna érintettek, még akkor sem, ha az intézkedést a rendelet hatálybalépésekor már létező szerződésekre is alkalmazni kellett volna, mivel csak a (jövőbeni) nagykereskedelmi értékesítések tartoztak ide.

(136) Emellett, bár a 445/2009. sz. miniszteri rendelet azt sugallja, hogy az állam gyakorol bizonyos fokú befolyást az állami tulajdonban lévő villamosenergia-termelők kereskedelmi politikájára, célja elsősorban szabályozó jellegű, azaz az energia-ügyletek átláthatóságának növelése a nagykereskedelmi piacon, valamint nagyobb mennyiségek és likviditás biztosítása azokon a kereskedési platformokon, amiket az OPCOM irányít. A miniszteri rendeletet az összes állami tulajdonban lévő termelőre alkalmazni kell, nem csak a Hidroelectricára. Ezért a 445/2009. sz. miniszteri rendelet feltételeiből és céljaiból nem vonható le az a következtetés, hogy a román állam ellenőrzést gyakorolt minden olyan villamosenergia-szállításra vonatkozó ügylet, szerződés vagy szerződés módosítás felett, amelyet a román piac termelőinek nagy részét kitevő, állami tulajdonban lévő villamosenergia-termelők végeztek vagy különösen a Hidroelectrica végzett. Más szóval a rendelet nem teszi nyilvánvalóvá, hogy a román állam részt vett volna a napi üzleti tevékenységben, az értékesítési szerződésekben és azok módosításaiban, az ártárgyalásokon stb. a három vizsgált szerződésre vonatkozóan.

(137) A szabályozott piacon kínált villamos energia kivételével ((25)–(26) preambulumbekezdés), a Hidroelectrica villamosenergia-szállítási tevékenységét nyitott piacokon, nem rögzített vevőkkel, más magánszektorbeli vagy állami szállítókkal versenyezve végzi. Az összes vizsgált szerződés alapján a Hidroelectrica által szállított teljes mennyiséget jóval meghaladó, jelentős mennyiségű villamos energiával kereskedtek egyedi, kétoldalú hosszú távú szerződéseken keresztül a román piacon, ahol számos más szállító versenyez ((30) és (38) preambulumbekezdés). A Hidroelectrica vizsgálat alá vont szerződései, különösen a Luxten-Lightinggal, az Electrocarbonnal és az Elsiddel kötött három egyedi, hosszú távú szerződés, amely 2007. január 1. után is fennmaradt, nem rendellenes vagy szokatlan, amely nem enged arra következtetni, hogy fenntartásukhoz különleges állami érdek fűződött volna.

([60]) Lásd az 59. lábjegyzetet.

(138) Ezenkívül az Electrocarbonnal és az Elsiddel kötött szerződéseket a Hidroelectrica átvevője a szerződéseket a fizetésképtelenségi eljárás 2012-es megindítása után is fenntartotta és azokat újratárgyalta, amely azt jelzi, hogy ezek a szerződések még mindig a Hidroelectrica átmeneti, új vezetőségének érdekeit szolgálta, jóval Románia 2007-es EU-csatlakozása, illetve a szerződések megkötése és az árak módosítása után. Hasonlóképpen, a Hidroelectrica kérte az árak emelését a szerződéses szint fölé, valamint értesítette az Electrocarbont és az Elsidet a szállítás megszakításáról annak érdekében, hogy ösztönözze a cégeket további áremelések elfogadására 2010-ben ((22) preambulumbekezdés), ezzel bevétel-maximalizáló eladóként és nem támogatást nyújtóként viselkedve.

(139) Ez nem jelenti azt, hogy a román állam nem volt olyan helyzetben, hogy részt vehessen az állami tulajdonban lévő villamosenergia-szállítók kereskedelmi szerződéseiben, speciális és nagyobb ipari vevők érdekében. Például, Románia EU-csatlakozása előtt, 2006. február 2-án a Gazdasági és Kereskedelmi Minisztérium államtitkára belső feljegyzést írt alá, amelyet a miniszterelnök jóváhagyott, és amely speciális, kedvezményes elbánást javasolt Románia tíz legnagyobb energiafogyasztó felhasználójára vonatkozóan (ideértve az alumínium- és acélgyártókat, amelyeket a Hidroelectrica vagy a Nuclearelectrica látott el). Az Arcelor-Mittallal kötött szerződést illetően a Hidroelectrica igazgatóságának 2009. december 16-i 13/2009. sz. határozata feljogosította a Hidroelectrica vezérigazgatóját arra, hogy *tárgyaljon a folyamatban lévő villamos energia eladási szerződéséről a Hidroelectrica számára lehető legjobb feltételekkel*. Az igazgatóság ezt az ArcelorMittallal 2009-re és 2010-re kötött szerződések főbb feltételeinek jóváhagyásával tette meg. A 2009-ben az Alro szerződéshez készített 17. kiegészítést (az LME képlet beillesztéséről a szerződéses ár kiszámításába) szintén a Hidroelectrica igazgatósága hagyta jóvá.

(140) Hasonlóképpen, a Nuclearelectrica és a CE Hunedoara (a Hidroelectricához hasonlóan állami tulajdonban lévő cégek) két igazgatója 2011. február 3-i előterjesztésében kérte a Gazdasági és Kereskedelmi Minisztérium jóváhagyását a Nuclearelectrica, mint eladó és a CE Hunedoara, mint vevő közötti a villamos energia nagykereskedelmi eladásáról szóló szerződés megkötéséhez. Ehhez az ügylethez el kellett térni a 445/2009. sz. rendelet rendelkezésétől, amely előírta, hogy bármely olyan nagykereskedelmi ügylet, amelyben állami tulajdonú vállalkozás vesz részt, kizárólag az OPCOM-on bonyolítható. Ezt az eltérést arra a tényre való tekintettel kérték, hogy a vásárolt villamos energia „*számos, országos fontosságú ipari fogyasztó villamosenergia-igényét szolgálja ki 2011-ben*." Ezt az előterjesztést a Gazdasági és Kereskedelmi Miniszter teljes egészében jóváhagyta.

(141) Következésképpen, vannak bizonyos közvetett bizonyítékok, amelyek miatt nem zárható ki teljesen, hogy a román állam részt vett a Hidroelectrica nagy energiafogyasztású ipari vevőkkel bonyolított szerződései megkötésében vagy azok jelentősebb módosításában.

(142) Ezenkívül a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy más vételi szerződések, amelyeket a Hidroelectrica két másik, állami tulajdonban lévő társasággal, az Electrocentrale Devával és a TermoElectricával kötött 2008-ban és 2009-ben, a román államnak felróhatóak voltak. Ez a következtetés elsősorban a másik két, állami tulajdonban lévő társaság közvetlen bizonyítékain alapul, amelyek kérték a szerződések jóváhagyását az állami tulajdonban lévő Hidroelectricáért is felelős minisztertől folyó ügyleteik, valamint a szénellátásukat biztosító állami tulajdonú bányák (kereszt-) finanszírozásának eszközeként, szociális és más, nem kereskedelmi okokból ([61]).

(143) Azonban a megfontolások, amelyek egyértelművé tehetik a román állam részvételét (vagy nem zárják ki ennek lehetőségét) számos, a Hidroelectricának a román gazdaság számára országos jelentőségű, nagy ipari vevőkkel és más, állami tulajdonban lévő eladóval kötött szerződéseiben nem extrapolálhatók úgy, hogy az összes Hidroelectrica kereskedelmi szerződés és különösen az Elsiddel, az Electrocarbonnal és a villamosenergia-kereskedőkkel kötött szerződések a román államnak felróhatók. Az Electrocentrale Devával és a TermoElectricával ellentétben, az Elsid, az Electrocarbon és a villamosenergia-kereskedők magántulajdonban voltak és egyikük sem minősült országos jelentőségű ipari vevőnek a román gazdaság szempontjából. Így különösen, a vizsgálatban rendelkezésre álló bizonyítékok nem utalnak a román állam semmilyen speciális érdekére vagy részvételére a Hidroelectrica ösztönzésében a szerződések megkötésére az Elsiddel, Electrocarbonnak és a villamosenergia-kereskedőkkel, illetve azok fenntartására Románia csatlakozása után.

([61]) A Bizottság (EU) 2015/1877 határozata (2015. április 20.) a romániai S.C. Hidroelectrica S.A.-val szemben az S.C. Termoelectrica S.A. és az S.C. Electrocentrale Deva S.A. által alkalmazott tarifákról – SA.33475 (12/C) (HL L 275., 2015.10.20., 46. o.) (96)–(100) preambulumbekezdés.

(144) Az Elsidre, Electrocarbonra és a Luxten-Lightingra vonatkozóan továbbá, amelyeket az előző 7.1. pontban kifejezetten kiemeltünk, számos tény teszi valószínűtlenné, hogy a Luxten-Lightinggal 2008–2009-re, valamint az Electrocarbonnal és Elsiddel a 2007–2010 közötti időszakra kötött szerződések fenntartására és a szerződéses árak módosítására vonatkozó döntések a román hatóságoknak tulajdoníthatók.

(145) A három szerződésben meghatározott tényleges árakat folyamatosan, évente emelték. 2007 és 2010 között az Elsiddel, Electrocarbonnal és a Luxten-Lightinggal szemben felszámított árak 44,5 %-kal, 44,5 %-kal és 41,4 %-kal nőttek. Az áremelések csökkentik a nyújtott támogatás abszolút értékét. Ezeket a szerződés módosításokat, amelyek csökkentik az állítólagos állami támogatás vélt összegét, mindig a Hidroelectrica kezdeményezte, és mindig a Hidroelectrica előnyére szolgáltak. A kedvezményezetteknek nyújtott állami támogatás összegének csökkentését célzó stratégia ellentmond a támogatás nyújtási célnak vagy legalábbis túl kifinomultnak tűnik ahhoz, hogy kézenfekvő legyen. Ezenkívül, az Alróval és az ArcelorMittallal ellentétben, az Elsid, Electrocarbon és a Luxten-Lighting nem tekinthető országos jelentőségű ipari fogyasztónak: szemléltetésként, éves beszerzésük a Hidroelectricától nem érte el az Alro beszerzésének egy tizedét (I. melléklet). Ezért valószínűtlen, hogy a támogatás összegének csökkentése a szerződéses árak jelentős növelésével nem a Hidroelectrica kereskedelmi döntésének tulajdonítható, hanem a román állam határozatának, amelynek célja támogatás nyújtása az állítólagos kedvezményezettek részére.

(146) Az a tény, hogy az állam részvétele valószerűtlen a támogatás csökkentésében szintén nyilvánvaló, az Electrocarbonnal és Elsiddel kötött szerződések esetében. Különösen valószínűtlen, hogy a Hidroelectrica állami utasítások szerint cselekedett, amikor kérte az árak szerződéses szint fölé emelését 2010-ben, fenyegetve ezzel a villamosenergia-ellátás folyamatosságát és a bíróság elé terjesztette az ügyet ((22) preambulumbekezdés), mivel a kért áremelések csökkentették a támogatás vélt összegét és a villamosenergia-ellátás megszakítása veszélyeztette volna a vevők termelői kapacitását. A támogatást tartalmazó szerződéses ár be nem tartása, a szállítás megszakításával való fenyegetés és az áremelések megvédése a bíróság előtt nem a támogatást nyújtó tipikus viselkedése, azonban inkább bevétel-maximalizáló társaságra vall, amely megvédi kereskedelmi érdekeit és nincsenek további nem kereskedelmi jellegű céljai, a feltehetően az államtól kapott utasítások szerint.

(147) A Luxten-Lightingot illetően nincs egyértelmű közérdekű oka (mint például az alacsony végfelhasználói árak) az eladásnak olyan kereskedő részére, aki csak a kiskereskedelemben, magasabb áron tud értékesíteni, mintha a Hidroelectrica saját nevében értékesítette volna ugyanazt a villamos energiát. Például, mielőtt a Hidroelectrica kiskereskedelmi szállítást végzett volna 2005-től, az Alro az Energy Holding kereskedőtől szerezte be a villamos energiát, amely a Hidroelectricától vásárolt villamos energiát a nagykereskedelmi piacon. Az Alro részéről racionális magatartás volt, hogy közvetlenül a Hidroelectricától vásároljon, megtakarítva ezzel a kereskedelmi árrést, ha a szállító nem rak rá hozzáadott értéket a Hidroelectrica nagykereskedelmi szállítására. Ehhez hasonlóan valószínűtlen, hogy a román állam ösztönözte volna a Hidroelectricát a Luxten-Lightinggal kötött szerződések 2008-ban és 2009-ben való fenntartására, mivel ha a Luxten-Lighting nem alkalmazott hozzáadott értéket az ipari felhasználók vagy más vevők részére teljesített kiskereskedelmi eladásainál, utóbbi alacsonyabb árakat ért volna el, ha közvetlenül a Hidroelectricával szerződik. A Luxten-Lighting továbbá egyoldalúan felmondta a Hidroelectricával kötött szerződést 2011 novemberében, mielőtt a Bizottság megindította volna az eljárást; ez a magatartás nem felel meg egy állami támogatás kedvezményezettje magatartásának.

(148) A fenti megfontolások alapján nem állapítható meg, hogy a Luxten-Lightinggal 2008–2009-re, valamint az Electrocarbonnal és Elsiddel 2007–2010 időszakra kötött szerződések Romániának felróhatóak lennének.

(149) mivel az állami támogatásokra vonatkozóan, a Romániának való felróhatóság lényeges eleme nem található meg a Luxten-Lightinggal 2008–2009-re, valamint az Electrocarbonnal és Elsiddel 2007–2010 időszakra kötött három szerződésben, nem szükséges elemezni, hogy a rendelkezés alkalmazásának többi halmozott feltétele (mint például a tagállamok közötti versenyre és kereskedelemre gyakorolt hatás) teljesül-e.

(150) A fentiek alapján a Luxten-Lightinggal 2008–2009-re, valamint az Electrocarbonnal és Elsiddel 2007–2010 időszakra kötött három vizsgált szerződés az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerint nem minősül állami támogatásnak.

8. **KÖVETKEZTETÉS**

(151) A jelen határozat tárgyát képező szerződések az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerint nem minősülnek állami támogatásnak.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Hidroelectrica és az ArcelorMittal, Alpiq RomEnergie, Alpiq RomIndustries, EFT, Electrica, Electromagnetica, Energy Holding, EURO-PEC, Luxten-Lighting, Electrocarbon és Elsid között létrejött, valamint az Alróval kötött szerződés nem minősül állami támogatásnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében.

2. cikk

A határozat címzettje Románia.

Kelt Brüsszelben, 2015. június 12-én.

a Bizottság részéről
Margrethe VESTAGER
a Bizottság tagja

I. MELLÉKLET

SZERZŐDÉSEK ÁTTEKINTÉSE

SA.33451 VILLAMOSENERGIA-KERESKEDŐK	Aláírás kelte és szerződéses időszak (kezdeti időtartam/az időtartam meghosszabbítása után)	Megszűnés kelte	Mennyiség	Ár (RON/MWh)
Alpiq RomEnergie	2008. április 3. Kezdeti időtartam: 5 év Meghosszabbítás (2009): további 5 évvel (2018-ig)	2012. július 20.	— 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
Alpiq RomIndustries	2004. november 29. Kezdeti időtartam: 10 év Meghosszabbítás (2009): további 5 évvel (2019 végéig)	2012. július 20.	Kezdeti mennyiség: 1 GWh — 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
Energy Financing Team Romania (EFT)	2004. március 25. Kezdeti időtartam: 7 év Meghosszabbítás (2010): további 5 évvel (2015 végéig)	2012. július 18.	Kezdeti mennyiség (2006): […] GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
Electrica	*Szerződés 111*: 2010. augusztus 17. *Szerződés 112*: 2010. szeptember 14.	Szerződés 111 2011. július 31. Szerződés 112 2010. december 31.	Szerződés 111 […] GWh 2010 szeptemberétől 2011. július 31-ig Szerződés 112 […] GWh 2010 októberétől decemberig	Szerződés 111 — 2010: […] Szerződés 112 — 2010: […]
Electromagnetica	2004. április 21. Kezdeti időtartam: 10 év	2014. április 30.	Kezdeti mennyiség: […] GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
Energy Holding	2004. január 14. Kezdeti időtartam: 10 év	2012. július 24.	Kezdeti mennyiség: 3 692 GWh — 2007: […] GWh — 2008. első félév: […] GWh — 2008. második félév: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
EURO-PEC	2004. március 3. Kezdeti időtartam: 10 év	2012. június 26.	Kezdeti mennyiség: […] GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]

SA.33451 VILLAMOSENERGIA-KERESKEDŐK	Aláírás kelte és szerződéses időszak (kezdeti időtartam/az időtartam meghosszabbítása után)	Megszűnés kelte	Mennyiség	Ár (RON/MWh)
Luxten-Lighting	2004. március 2. Kezdeti időtartam: 10 év	2011. december	Kezdeti mennyiség: […] GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
SA.33581 ELEKTRÓDA GYÁRTÓK	Aláírás kelte és szerződéses időszak (kezdeti időtartam/az időtartam meghosszabbítása után)	Megszűnés kelte	Mennyiség	Ár (RON/MWh)
Electrocarbon	2003. március 28. Kezdeti időtartam: 5 év Meghosszabbítás (2004): további 5 évvel (2013. március 31-ig)	2013. március 31.	Kezdeti mennyiség: 800 GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
ELSID	2002. december 18. Kezdeti időtartam: 5 év Meghosszabbítás (2004): további 5 évvel (2013. március 31-ig)	2013. március 31.	Kezdeti mennyiség: 280 GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
SA.33624 Alro	Aláírás kelte és szerződéses időszak (kezdeti időtartam/az időtartam meghosszabbítása után [ha alkalmazandó])	Megszűnés kelte	Mennyiség	Ár (RON/MWh)
Alro	2005. szeptember 8. Kezdeti időtartam: 7 év Meghosszabbítás (2010): további 5 évvel (2018. január 31-ig)	Folyamatos 2018 végéig	Kezdeti mennyiség: […] GWh — 2007: […] GWh — 2008: […] GWh — 2009: […] GWh — 2010: […] GWh	— 2007: […] — 2008: […] — 2009: […] — 2010: […]
SA.33623 ARCELORMITTAL GALAȚI	Aláírás kelte és szerződéses időszak (kezdeti időtartam/az időtartam meghosszabbítása után [ha alkalmazandó])	Megszűnés kelte	Mennyiség	Ár (RON/MWh)
ArcelorMittal	2009. december 23. Időtartam: 1 év 2010. december 22. Időtartam: 1 év	2010. december 31. 2012. január 6.	[…] GWh […] GWh	2010: […] 2011: […]

II. MELLÉKLET

AZ ÁLLÍTÓLAGOS GAZDASÁGI ELŐNY ÉRTÉKELÉSE – ÖKONOMETRIAI ELEMZÉS

Alapok és az ökonometriai elemzés leírása

A Bizottság által végzett ökonometriai elemzés célja a szerződésekre vonatkozó viszonyítási árak meghatározása. A szóban forgó árak az adatállományban szereplő szerződések jellemzőin végzett regresszióanalízisen alapulnak. Első lépésként, a regresszióanalízis lehetővé teszi a viszonyítási ár felépítését az adatállományban szereplő szerződések jellemzői alapján („mintán belüli előrejelzések"). Második lépésként, a regresszióanalízis eredményét felhasználják a vizsgált szerződésekre vonatkozó viszonyítási ár becsléséhez, figyelembe véve a szerződések jellemzőit („mintán kívüli előrejelzések"). A regresszióanalízisben az adatállományban szereplő szerződések közötti árváltozásokat az alábbi jellemzőkre hivatkozva magyarázzák: beszerzett mennyiség, szállítói identitás és éves hatás. A „szerződés időtartama" és a „vevő vételezési profilja" változókat nem vették figyelembe, mivel ezek statisztikailag nem szignifikánsak.

Az ökonometriai elemzés azon az elven alapul, hogy számos árteny̋ező létezik, mint például a mennyiségek. Félrevezető lehet a különböző szerződésekben szereplő árak összehasonlítása, a fenti árteny̋ezők figyelembevétele nélkül. Különösen, mivel az adatállományban szereplő szerződéseknek vannak bizonyos, a vizsgált szerződésekkel közös jellemzőik (kétoldalú tárgyalás, egyedi feltételek, 150 Gwh feletti éves mennyiségek stb.), az adatállományban szereplő szerződések között nincsenek olyanok, amelyeknél pontosan megegyezne a mennyiség, a szerződés időtartama vagy a hatályba lépés kelte a vizsgált szerződésekével – ez olyan tényező, amely igazolja az áreltéréseket. Például, két vizsgált szerződés […] GWh/év (Alro 2007–2010) és […] GWh/év (Energy Holding 2007–2008) szállítására vonatkozik. Eközben az adatállományban szereplő, 2007 és 2010 között megvizsgált 114 ár/szerződés adatok közötti legnagyobb mennyiséget tartalmazó szerződés nem haladta meg az 1 400 GWh/év mennyiséget. Kétséges, hogy pusztán a szóban forgó szerződésekre vonatkozó árak összehasonításából levonható-e megalapozott következtetés arra vonatkozóan, hogy a vizsgált szerződések összhangban voltak-e a piaci árakkal. Vagy megállapítható, hogy ezt a két szerződést nem lehet egyszerűen összehasonlítani a többi piaci szerződéssel. Ezért a mennyiségi vizsgálat alapja, hogy bizonyos számú külső tényező figyelembevételével a különböző szerződések árai jobban összehasonlíthatók. Normalizálás hiányában csak tökéletesen azonos szerződéseket lehet érdemben összehasonlítani.

Meg kell jegyezni, hogy ezen empirikus vizsgálat célja nem az árak és bizonyos külső tényezők közötti okozati összefüggés felmérése. Például, bizonyos tényezők és árak közötti ok-okozati összefüggés értékeléséhez figyelembe kell venni az endogenitás kockázatát: ez az a kockázat, ha egy okozati változót (pl. mennyiségek) önmagában befolyásolhat a magyarázó változó (pl. árak), a kihagyott magyarázó változók vagy a szimultaneitás torzítás miatt. A mennyiségi vizsgálat célja a különböző szerződésekben szereplő árak „normalizálása", lehetővé téve az árak jobb összehasonlítását. A szóban forgó normalizálás a szerződések és a szállítás feltételek tökéletes azonosságának hiánya miatt szükséges.

A regresszióanalízis tükrözi a kétoldalú szerződések alapvető fő jellemzőit:

— ideértve, hogy a mennyiségi változó a regresszióban azt a tényt mutatja, hogy az árak általában alacsonyabbak nagyobb megvásárolt mennyiség esetén ([1]),

— ideértve a szállítói identitást, amely azt a tényt tükrözi, hogy bizonyos szállítók olyan jellemzőkkel rendelkeznek, amelyek lehetővé teszik számukra a többi szállítótól eltérő árképzést, figyelembe véve, hogy az adatállomány gyakorlatilag a Romániában működő összes villamosenergia-szállító szerződéses szolgáltatását tartalmazza,

— ideértve, hogy az éves hatás megmutatja az időtényezőt és a lehetséges piaci változásokat egyik évről a másikra.

Az empirikus elemzés első lépésére vonatkozóan, az adatállományban szereplő szerződések regresszióanalízisének eredményét az alábbi 1. táblázat tartalmazza.

([1]) Az adatok előzetes feldolgozása, négy (nem gyanús), az ALRO csoporton belüli, 2007 és 2010 közötti eladásoknak megfelelő szerződés kihagyásával, mivel ezek valószínűleg a szállító és a független vevő közötti kétoldalú tárgyalásokban érvényesülő feltételektől eltérő piaci feltételeket tükröznek, amely ebben az esetben kulcsfontosságú tényező.

Az empirikus elemzés második lépését illetően, a Bizottság meghatározta a viszonyítási alapot az egyes évekre, majd megvizsgálta a szerződések pozícióját az adott viszonyítási alaphoz képest, annak eldöntéséhez, hogy a Hidroelectrica által felszámított árak alacsonyabbak vagy magasabbak voltak-e a modellezett viszonyítási árnál. Az alábbi lépések részletesen leírják a viszonyítási alap meghatározásánál alkalmazott módszert:

Először, az adatállományban szereplő összes szerződéshez kiszámították, hogy mennyire tér el a tényleges ár a regresszió és a szerződés jellemzői alapján meghatározott, megfelelő viszonyítási ártól;

Másodszor, beazonosították a lefelé leginkább eltérő szerződést („MDD”); ez az az adatállományban szereplő szerződés, aminek vizsgált ára a legnagyobb mértékben tért el a megfelelő viszonyítási ártól (abszolút mértékben). A fenti, a maguk módján nagyon konzervatív okok szerint választották ki az MDD szerződést, a viszonyítási ár becsült középértéke alatti szórási tartományt figyelembe véve. Először is az ökonómiai modell nem magyarázza meg teljesen az adatállományban vizsgált árat, valamint a viszonyítási ár egyetlen becslését a becslés feletti vagy alatti konfidencia-intervallummal és hibahatárral végezték. Másodszor, a valós piacon eltérések lehetnek az egyetlen lehetséges ártól; az MDD szerződés, amely a piaci feltételeken alapuló szerződésből származik (lásd a bevezetést: 36–38), mennyiségi információt nyújt az eltérések lehetséges mértékéről és megadja a számított viszonyítási ár körüli piaci alapú szórást.

Harmadszor, az MDD szerződésre vonatkozó árkülönbözet felhasználható a viszonyítási ár alatti és feletti szerződések elkülönítéséhez:

— Ha a szerződés a megfelelő viszonyítási ár alatti megfigyelt árat tartalmaz és az adott szerződésre vonatkozó árkülönbözet nagyobb, mint az MDD árkülönbözete, akkor ez a szerződés *prima facie* nem minősíthető piacinak.

— Ellenkező esetben a szerződést piacinak kell minősíteni.

Az alábbi táblázat bemutatja az adatállományból vett minta-szerződések regresszióanalízisének részletes eredményeit. A regresszió 74 %-os adatszórást mutat, amely viszonylag megfelelő. Az alábbi táblázatban szereplő becslési együtthatót a második fázisban kell felhasználni a vizsgált szerződésekből vett mintára vonatkozó „viszonyítási ár” előrejelzéséhez („mintán kívüli előrejelzések”).

Az ökonometriai elemzés eredményei

1. táblázat

Regresszióanalízis ([1])

Függő változó: Átlagár	Együttható	Std hiba
Éves mennyiség (GWh)	– 0,01951**	0,007878
2008 év	22,58369***	4,781887
2009 év	30,73545***	5,471158
2010 év	21,32171***	5,695673
ALPIQ ROMENERGIE	– 2,34966	9,310078
ALPIQ ROMINDUSTRIES	– 5,47044	9,975876
ARCELORMITTAL GALAȚI	– 1,78779	14,62595
AXPO ENERGY RO	0,896041	10,40766
CE HUNEDOARA	38,02612***	11,41575
CE OLTENIA	27,86802***	9,458818
CEZ VANZARE	9,515878	11,40325
EFT RO	2,966594	18,83573
ELECTRICA	9,787691	11,04511
ELECTROMAGNETICA	– 9,19285	9,553932

Függő változó: Átlagár	Együttható	Std hiba
ENEL ENERGIE MUNTENIA	16,97181	12,529
ENERGY HOLDING	– 34,5329***	9,620757
ENERGY NETWORK	36,58137***	12,47443
EON ENERGIE	3,589147	12,43953
EURO-PEC	0,511251	9,50637
HIDROELECTRICA	– 30,3327**	12,62379
NUCLEARELECTRICA	– 9,804	18,78678
OMV PETROM	6,482914	18,79837
RAAN	33,0402**	14,6577
RENOVATIO TRADING	29,5599	18,95553
TINMAR IND	0	(kihagyva)
Állandó	160,5678***	8,50624
Megfigyelések száma: 109 R-négyzet = 0,7426 Korrigált R-négyzet = 0,6691		

Megjegyzés: Az árak RON/MWh-ban szerepelnek.
*Forrás:*A Bizottság regresszióanalízise a román hatóságoktól kapott adatokon alapul.
([1]) A standard hibák zárójelben láthatók: *** azt jelenti, hogy az együttható statisztikailag szignifikáns 1 %-os szinten, ** azt jelenti, hogy az együttható statisztikailag szignifikáns 5 %-os szinten és * azt jelenti, hogy az együttható statisztikailag szignifikáns 10 %-os szinten.

A következő táblázatok bemutatják az empirikus elemzés eredményeit, amely az 1. táblázatban részletezett regresszióanalízist használja fel, ahol minden évre kiválasztották a lefelé leginkább eltérő szerződést („MDD”), a szerződésekre vonatkozó becsült ár és a megfelelő, megfigyelt ár közötti árszintek eltérése alapján (RON/MWh-ban). A 2–4. táblázatok tartalmazzák a Hidroelectrica szerződéses árai közötti eltéréseket az egyes évekre vonatkozóan (azaz: 2007–2010) az összes vizsgált szerződésre vonatkozó „szimulált” viszonyítási árhoz képest.

2007-re az MDD szerződésnél, vagyis annál a nem gyanús adatállományban szereplő szerződésnél, amelynél a megfigyelt ár és a megfelelő becsült ár közötti eltérés a legnagyobb, a becsült árkülönbözet […] RON/MWh. Két Hidroelectrica szerződésnél a megfigyelt ár alacsonyabb volt a becsült árnál, […] RON/MWh-nál nagyobb árkülönbözettel, nevezetesen az *Electrocarbon* és *Elsid* szerződésnél körülbelül […] RON/MWh megfigyelt árkülönbözettel (lásd a 2. táblázatot).

2. táblázat

Szerződések elemzése 2007-től

Ügyfél neve	Szállító neve	Megfigyelt ár	Viszonyítási ár	Árkülönbözet (abszolút érték)	A viszonyítási indexekkel összhangban
MDD szerződés az adatállományban					
AZOMURES SA	HIDROELECTRICA	[…]	124	[…]	

Ügyfél neve	Szállító neve	Megfigyelt ár	Viszonyítási ár	Árkülönbözet (abszolút érték)	A viszonyítási indexekkel összhangban
Vizsgálat alá vont szerződések					
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	72	[…]	Igen
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	50	[…]	Igen
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	127	[…]	Igen
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	111	[…]	Igen
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	111	[…]	Igen
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	125	[…]	Igen
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	126	[…]	Nem
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	126	[…]	Nem

Megjegyzés: A legközelebbi RON/MWh értékre kerekített árak.
Forrás: A számítások a regresszióanalízisen és a román hatóságoktól kapott adatokon alapulnak.

2008-ra az MDD szerződésre vonatkozó árkülönbözet becsült értéke […] RON/MWh. Három Hidroelectrica szerződésnél van nagyobb árkülönbözet, nevezetesen a Luxten-Lighting, Electrocarbon és Elsid szerződéseknél: a megfigyelt árkülönbözet körülbelül […] RON/MWh a Luxten-Lightingnál, míg […] RON/MWh az Electrobarbon és az Elsid esetén (lásd a 3. táblázatot).

3. táblázat

Szerződések elemzése 2008-tól

Ügyfél neve	Szállító neve	Megfigyelt ár	Viszonyítási ár	Árkülönbözet (abszolút érték)	A viszonyítási indexekkel összhangban
MDD szerződés az adatállományban					
PETROM SA	Energy Holding	[…]	147	[…]	
Vizsgálat alá vont szerződések					
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	94	[…]	Igen
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	133	[…]	Igen
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	149	[…]	Igen
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	73	[…]	Igen
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	133	[…]	Igen
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	147	[…]	Nem
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	148	[…]	Nem
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	149	[…]	Nem

Megjegyzés: A legközelebbi RON/MWh értékre kerekített árak.
Forrás: a számítások a regresszióanalízisen és a román hatóságoktól kapott adatokon alapulnak

2009-re az MDD szerződés árkülönbözetének becsült értéke […] RON/MWh. Ismét három Hidroelectrica szerződésnél van nagyobb árkülönbözet, nevezetesen a Luxten-Lighting-, Electrocarbon- és Elsid-szerződéseknél: a megfigyelt árkülönbözet körülbelül […] RON/MWh a Luxten-Lightingnál, míg […] RON/MWh az Electrobarbon és az Elsid esetén (lásd a 4. táblázatot).

4. táblázat

Szerződések elemzése 2009-től

Ügyfél neve	Szállító neve	Megfigyelt ár	Viszonyítási ár	Árkülönbözet (abszolút érték)	A viszonyítási indexekkel összhangban
MDD szerződés az adatállományban					
Ductil Steel SA	Alpiq RomEnergie	[…]	187	[…]	
Vizsgálat alá vont szerződések					
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	102	[…]	Igen
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	142	[…]	Igen
Alpiq RomEnergie	HIDROELECTRICA	[…]	126	[…]	Igen
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	142	[…]	Igen
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	116	[…]	Igen
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	157	[…]	Igen
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	156	[…]	Nem
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	157	[…]	Nem
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	157	[…]	Nem

Megjegyzés: A legközelebbi RON/MWh értékre kerekített árak.
Forrás: A számítások a regresszióanalízisen és a román hatóságoktól kapott adatokon alapulnak.

2010-re az MDD szerződésre vonatkozó árkülönbözet becsült értéke […] RON/MWh, két Hidroelectrica szerződésnél van nagyobb árkülönbözet, nevezetesen az *Electrocarbon*- and *Elsid*-szerződéseknél, körülbelül […] RON/MWh megfigyelt árkülönbözettel (lásd az 5. táblázatot).

5. táblázat

Szerződések elemzése 2010-től

Ügyfél neve	Szállító neve	Megfigyelt ár	Viszonyítási ár	Árkülönbözet (abszolút érték)	A viszonyítási indexekkel összhangban
MDD szerződés az adatállományban					
SILCOTUB SA ZALAU	Energy Network	[…]	214	[…]	
Vizsgálat alá vont szerződések					
ArcelorMittal Galati	HIDROELECTRICA	[…]	118	[…]	Igen
Electrica	HIDROELECTRICA	[…]	132	[…]	Igen
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	107	[…]	Igen

Ügyfél neve	Szállító neve	Megfigyelt ár	Viszonyítási ár	Árkülönbözet (abszolút érték)	A viszonyítási indexekkel összhangban
Alpiq RomEnergie	HIDROELECTRICA	[…]	116	[…]	Igen
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	132	[…]	Igen
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	144	[…]	Igen
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	93	[…]	Igen
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	146	[…]	Igen
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	148	[…]	Igen
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	147	[…]	Nem
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	148	[…]	Nem

Megjegyzés: A legközelebbi RON/MWh értékre kerekített árak.
Forrás: A számítások a regresszióanalízisen és a román hatóságoktól kapott adatokon alapulnak.

Érzékenység vizsgálat

Az előző empirikus elemzésnél az MDD-szerződést úgy határozták meg, mint az adatállományban az adott évre, a megfigyelt ár és a megfelelő becsült ár közötti, legnagyobb abszolút értékű árkülönbözetet (RON/MWh) tartalmazó szerződés.

Az eredmények megalapozottságának ellenőrzése érdekében érzékenység vizsgálatot végeztek. Most ugyanezt a vizsgálatot végezték el, azonban úgy meghatározva az MDD-szerződést, mint a becsült ár és a megfelelő megfigyelt ár közötti, a becsült ár százalékában kifejezett legnagyobb különbözetet tartalmazó szerződés. Az érzékenység vizsgálatnál az MDD-szerződést úgy határozták meg, mint a becsült ár és a megfelelő megfigyelt ár közötti, a becsült ár százalékában kifejezett legnagyobb különbözetet tartalmazó szerződés.Bár ez az elemzés nem befolyásolja szignifikánsan az MDD-szerződés kiválasztását, hatással lehet a kiválasztott szerződésekre. Az eredményeket az alábbi 6–9. táblázatok tartalmazzák. Ezek megerősítik a fő elemzésből kapott eredmények érvényességét.

6. táblázat

Szerződések érzékenység vizsgálata 2007-re

Ügyfél neve	Szállító neve	Megfigyelt ár	Viszonyítási ár	Árkülönbözet (százalékban)	A viszonyítási indexekkel összhangban
MDD szerződés az adatállományban					
AZOMURES SA	HIDROELECTRICA	[…]	124	[…] %	
Vizsgálat alá vont szerződések					
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	72	[…]	Igen
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	50	[…]	Igen
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	127	[…]	Igen
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	111	[…]	Igen
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	111	[…]	Igen

Ügyfél neve	Szállító neve	Megfigyelt ár	Viszonyítási ár	Árkülönbözet (százalékban)	A viszonyítási indexekkel összhangban
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	125	[…]	Igen
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	126	[…]	Nem
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	126	[…]	Nem

Megjegyzés: A legközelebbi RON/MWh értékre kerekített árak.
Forrás: A számítások a regresszióanalízisen és a román hatóságoktól kapott adatokon alapulnak.

7. táblázat

Szerződések érzékenység vizsgálata 2008-ra

Ügyfél neve	Szállító neve	Megfigyelt ár	Viszonyítási ár	Árkülönbözet (százalékban)	A viszonyítási indexekkel összhangban
MDD szerződés az adatállományban					
PETROM SA	Energy Holding	[…]	147	[…] %	
Vizsgálat alá vont szerződések					
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	94	[…]	Nem
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	133	[…]	Igen
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	149	[…]	Igen
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	73	[…]	Igen
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	133	[…]	Igen
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	147	[…]	Nem
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	148	[…]	Nem
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	149	[…]	Nem

Megjegyzés: A legközelebbi RON/MWh értékre kerekített árak.
Forrás: A számítások a regresszióanalízisen és a román hatóságoktól kapott adatokon alapulnak.

8. táblázat

Szerződések érzékenység vizsgálata 2009-re

Ügyfél neve	Szállító neve	Megfigyelt ár	Viszonyítási ár	Árkülönbözet (százalékban)	A viszonyítási indexekkel összhangban
MDD szerződés az adatállományban					
Ductil Steel SA	Alpiq RomEnergie	[…]	187	[…] %	
Vizsgálat alá vont szerződések					
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	102	[…]	Igen
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	142	[…]	Igen

Ügyfél neve	Szállító neve	Megfigyelt ár	Viszonyítási ár	Árkülönbözet (százalékban)	A viszonyítási indexekkel összhangban
Alpiq RomEnergie	HIDROELECTRICA	[…]	126	[…]	Igen
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	142	[…]	Igen
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	116	[…]	Nem
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	157	[…]	Igen
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	156	[…]	Nem
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	157	[…]	Nem
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	157	[…]	Nem

Megjegyzés: A legközelebbi RON/MWh értékre kerekített árak.
Forrás: A számítások a regresszióanalízisen és a román hatóságoktól kapott adatokon alapulnak.

9. táblázat

Szerződések érzékenység vizsgálata 2010-re

Ügyfél neve	Szállító neve	Megfigyelt ár	Viszonyítási ár	Árkülönbözet (százalékban)	A viszonyítási indexekkel összhangban
MDD szerződés az adatállományban					
ARCELORMITTAL GALAȚI	Electrica	[…]	182	[…] %	
Vizsgálat alá vont szerződések					
ArcelorMittal Galați	HIDROELECTRICA	[…]	118	[…]	Igen
Electrica	HIDROELECTRICA	[…]	132	[…]	Igen
Energy Holding	HIDROELECTRICA	[…]	107	[…]	Igen
Alpiq RomEnergie	HIDROELECTRICA	[…]	116	[…]	Igen
Electromagnetica	HIDROELECTRICA	[…]	132	[…]	Igen
EURO-PEC	HIDROELECTRICA	[…]	144	[…]	Igen
Alro	HIDROELECTRICA	[…]	93	[…]	Igen
Luxten-Lighting	HIDROELECTRICA	[…]	146	[…]	Igen
EFT	HIDROELECTRICA	[…]	148	[…]	Igen
ELSID	HIDROELECTRICA	[…]	147	[…]	Nem
Electrocarbon	HIDROELECTRICA	[…]	148	[…]	Nem

Megjegyzés: A legközelebbi RON/MWh értékre kerekített árak.
Forrás: A számítások a regresszióanalízisen és a román hatóságoktól kapott adatokon alapulnak.

A villamosenergia-árak a Hidroelectrica és a Luxten-Lighting, Electrocarbon és Elsid közötti szerződésekben még mindig nincsenek összhangban a viszonyítási árral. A százalékos árkülönbségek lényegesen nagyobbak a Luxten-Lightinggal a 2008. és 2009. évekre kötött szerződésekben, valamint a 2007–2010 időszakra vonatkozó Electrocarbon- és Elsid-szerződésekben.Ezen kívül, két másik szerződés is megjelenik, nevezetesen az Alroval 2008-ban és az Energy Holdinggal 2009-ben. A százalékos árkülönbözet mindkét esetben nagyon közel áll az MDD szerződés százalékos árkülönbözetéhez. Az Alroval 2008-ra kötött szerződés megfigyelt ára […] %-kal alacsonyabb a vonatkozó becsült árnál, míg az MDD szerződéshez viszonyított százalékos árkülönbözet 2008-ban […] % volt. Az Energy Holdinggal 2009-re kötött szerződés megfigyelt ára […] %-kal alacsonyabb a vonatkozó becsült árnál, míg az MDD-szerződéshez viszonyított százalékos árkülönbözet 2009-ben […] % volt. Összefoglalva, mindkét szóban forgó szerződést a viszonyítási árral összhangban lévőnek kell tekinteni.

Az eredményeket megerősítő fő érzékenység vizsgálaton kívül, amelyeknél az MDD-t a viszonyítási árra vonatkozó százalékos különbözetként definiálták, az MDD elsődleges definíciójából nyert eredmények abszolút értékeivel további érzékenység vizsgálatokat végeztek, a következők szerint:

— Tetszőleges 10 %-os haszonkulcs vezethető le az MDD abszolút értékéből: a módosított MDD nem befolyásolja a 2008., 2009. és 2010. években vizsgálat alá vont szerződésekre vonatkozó következtetéseket. 2007-re az EFT-nél az alkalmazott […] RON/MWh ár alatti 2,5 RON/MWh különbözet jelenik meg (azaz a viszonyítási árnak megfelelő ár […] RON/MWh lett volna); ez a különbözet, amelyet az EFT áraknál a 2008., 2009. és 2010. években nem vizsgáltak, elhanyagolhatónak tekinthető;

— Hasonlóképpen, a második lefelé történő eltérést (2. DD) referenciaként alkalmazva, csak két további szerződés (Luxten-Lighting és EFT) ragadható ki 2007-re, azonban ez nem jelenti azt, hogy nem tűnhet fel bármely más, az elemzett időszakban vizsgálat alá vont, a viszonyítási ár alatti szerződés vagy, hogy az EFT-vel kötött szerződés nincs a viszonyítási ár alatt a 2008, 2009 és 2010 években;

— Bevezették a kezdetben nem vizsgált, 2011-es regressziós adatokat: bár a 2–5. táblázatban található adatok enyhén módosulnak, az eredmények minőségi szempontból változatlanok maradnak;

— A viszonyítási árral összhangban lévőnek tartott, vizsgált szerződéses árakat adatállományként ismét bevonták a regresszióba (mintán belüli): a vizsgálat alá vont szerződésekre vonatkozó következtetések ebben az esetben sem változnak.

Következésképpen, a fő megközelítéshez kapcsolódó, szóban forgó kiegészítő érzékenységi vizsgálatok megerősítették az ökonometriai elemzés eredményeinek megalapozottságát.